

Rada
Európskej únie

V Bruseli 16. októbra 2023
(OR. en)

14248/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0373(COD)**

ENV 1129
MI 862
IND 535
CONSOM 367
COMPET 996
MARE 22
PECHE 439
RECH 452
SAN 593
ENT 215
ECOFIN 1053
CODEC 1895

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	16. októbra 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 645 final
Predmet:	Návrh – NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o predchádzaní úniku plastového granulátu s cieľom znížiť znečistenie mikroplastmi

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 645 final.

Príloha: COM(2023) 645 final

V Bruseli 16. 10. 2023
COM(2023) 645 final

2023/0373 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o predchádzaní úniku plastového granulátu s cieľom znížiť znečistenie mikroplastmi

{SEC(2023) 346 final} - {SWD(2023) 330 final} - {SWD(2023) 332 final} -
{SWD(2023) 333 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

V Európskej stratégii pre plasty v obehovom hospodárstve¹ z roku 2018 sa uznávajú riziká, ktoré predstavujú mikroplasty, a presadzujú sa inovatívne riešenia zamerané na rôzne zdroje. Skupina hlavných vedeckých poradcov Európskej komisie v roku 2019 uznala potenciálne riziká, ktoré predstavujú mikroplasty, a podporila prijatie preventívnych opatrení². V roku 2020 Komisia akčný plán pre obehové hospodárstvo 2.0³ ako opatrenie nadväzujúce na Európsku zelenú dohodu⁴ zaviazal Komisiu bojovať proti prítomnosti mikroplastov v životnom prostredí tým, že:

- obmedzí zámerné pridávanie mikroplastov do výrobkov,
- bude riešiť neúmyselné uvoľňovanie mikroplastov, okrem iného vypracovaním opatrení týkajúcich sa normalizácie, certifikácie a regulácie, ako aj harmonizáciou metód na meranie uvoľňovaných mikroplastov.

Komisia v roku 2021 vo svojom akčnom pláne Dosahovanie nulového znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy⁵ navrhla, aby EÚ do roku 2030 znížila (úmyselné aj neúmyselné) uvoľňovanie mikroplastov do životného prostredia o 30 %.

Európska komisia 25. septembra prijala nariadenie, ktorým sa obmedzuje zámerné pridávanie mikroplastov do výrobkov⁶. Tento návrh týkajúci sa predchádzania úniku plastového granulátu do životného prostredia a sprievodné posúdenie vplyvu vychádzajú zo záväzkov Komisie súvisiacich s neúmyselným uvoľňovaním mikroplastov.

1.1. Dôvody a ciele návrhu

Únik plastového granulátu do životného prostredia je tretím najvýznamnejším zdrojom všetkého neúmyselného uvoľňovania mikroplastov. Medzi ďalšie hlavné zdroje patria farby, pneumatiky, textilie, geotextílie a v menšej miere kapsule s detergentom. Na prevenciu uvoľňovania mikroplastov z týchto zdrojov môžu byť nutné rozsiahle náhrady alebo zmeny vlastností výrobkov. K úniku plastového granulátu však dochádza v dôsledku nedostatočnej informovanosti a nesprávnej manipulácie, a tak ho možno eliminovať okamžitými opatreniami na predchádzanie takémuto odvrátiteľnému znečisteniu. Plastový granulát je preto hlavným kandidátom, pri ktorom možno uplatniť politickú intervenciu.

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Európska stratégia pre plasty v obehovom hospodárstve [COM(2018) 28 final].

² [Vedecké stanovisko k environmentálnym a zdravotným rizikám znečistenia mikroplastmi](#), apríl 2019.

³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu [COM(2020) 98 final].

⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Európska zelená dohoda [[COM\(2019\) 640](#)].

⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Cesta k zdravej planéte pre všetkých Akčný plán EÚ: „Dosahovanie nulového znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy“ [COM(2021) 400 final].

⁶ Nariadenie Komisie (EÚ), ktorým sa mení príloha XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), pokiaľ ide o syntetické polymérne mikročastice [C(2023) 6419 final].

Plastový granulát známy aj ako granulát plastov, drvina, predprodukčné či živicové pelety je priemyselná surovina, ktorá sa používa vo výrobe všetkých plastov. **Súčasný postupy týkajúce sa manipulácie s granulátom vedú k úniku vo všetkých fázach dodávateľského reťazca, najmä pri výrobe (primárnych či recyklovaných plastov), spracúvaní, preprave a ďalších operáciách v oblasti logistiky a odpadového hospodárstva.** Keď sa granulát dostane do životného prostredia, už je takmer nemožné ho zachytiť. Pritťažujúcim faktorom je ich mobilita. Tak ako všetky mikroplasty sa plastový granulát, ktorý unikol z priemyselných prevádzok alebo počas prepravy, ľahko prenáša vzduchom, povrchovou vodou na pevnine a morskými prúdmi a môže sa nachádzať aj v pôde (vrátane poľnohospodárskej pôdy).

Z úniku granulátu môžu vyplývať štyri druhy nepriaznivých účinkov: vplyv na životné prostredie; na klímu; potenciálny vplyv na ľudské zdravie a vplyv na hospodárstvo. Niektoré z týchto vplyvov súvisia konkrétne s granulátom, iné sú spojené s mikroplastmi vo všeobecnosti. Je známe, že rôzne morské a pobrežné druhy (napríklad morské korytnačky, morské vtáky či mäkkýše, kôrovce a ostnatokožce) jedia granulát. Tie môžu po konzumácii spôsobiť telesnú ujmu alebo úmrtie. Ak nedokážu prejsť tráviacim systémom, môže to mať za následok podvýživu alebo vyhladovanie. Rovnako ako v prípade všetkých mikroplastov je neoddeliteľnou súčasťou problému potenciál granulátu pôsobiť ako nosič adsorbovaných toxických látok alebo patogénnych mikroorganizmov. Plasty a mikroplasty prispievajú k zmene klímy, keďže sú dodatočným zdrojom emisií skleníkových plynov (GHG) a tlaku na ekosystémy a biodiverzitu. Skleníkové plyny sa skutočne uvoľňujú počas celého životného cyklu plastov, a to od výroby až po procesy degradácie. Plasty v oceánoch môžu navyše znižovať kapacitu oceánov absorbovať a sekvestrovať oxid uhličitý. Ľudia sú vystavení mikroplastom v ovzduší a prostredníctvom konzumácie jedla. Mikroplasty vrátane plastového granulátu majú aj potenciálne negatívne hospodárske vplyvy na miestne činnosti, ako je komerčný rybolov a poľnohospodárstvo (napr. znížený výlov rýb v dôsledku vplyvu na morské biotopy, ekosystémy a voľne žijúce živočíchy), ako aj cestovný ruch a rekreácia (napr. znížená atraktivnosť alebo uzavretie pláží a zraniteľných oblastí, ako sú národné parky, rieky a jazerá).

Každoročne sa na globálnej úrovni aj v rámci EÚ vyrábajú a spracúvajú veľké množstvá granulátu (v EÚ to za rok 2021 bolo asi 57 miliónov ton). Podľa odhadov **za rok 2019 do životného prostredia v EÚ uniklo 52 140 až 184 290 ton granulátu. Zodpovedá to 2 100 až 7 300 kamiónom plným granulátu za rok.**

Z podkladov zozbieraných na podporu sprievodného posúdenia vplyvu a úvodného posúdenia vplyvu, ako aj z verejnej konzultácie a dodatočnej konzultácie zacielenej na MSP vyplýva, že zainteresované strany súhlasia s tým, aby subjekty verejného sektora na všetkých úrovniach prijali opatrenia na obmedzenie znečistenia mikroplastmi. Zainteresované strany takisto odkazujú na postup, ktorý predstavuje dobrovoľnícka činnosť priemyselného sektora v tejto oblasti, konkrétne program Operation Clean Sweep® (OCS).

Tento návrh má za cieľ **obmedziť únik granulátu do životného prostredia** a v porovnaní so základným scenárom by viedol k zníženiu o 54 až 74 %, čo zodpovedá zníženiu celkového množstva neúmyselne uvoľnených mikroplastov o 6 %. V súlade s cieľom Komisie obmedziť mikroplasty uvoľňované do životného prostredia celkovo o 30 % tento návrh prispieje k **zachovaniu ekosystémov a biodiverzity a zníženiu potenciálnych vplyvov na zdravie, pričom bude prínosom pre miestne hospodárske činnosti.** Takisto má potenciál zlepšiť informácie o rozsahu úniku granulátu v rámci celého dodávateľského reťazca granulátu. Vďaka menej prísnyim požiadavkám na MSP sa zabezpečí primerané zmiernenie potenciálnych vplyvov na ich operácie.

1.2. Súlad s existujúcimi politikami EÚ

Návrhom týkajúcim sa predchádzania úniku granulátu do životného prostredia sa podporujú ciele Európskej zelenej dohody a prispieva sa k riešeniu trojakej krízy, ktorú predstavuje zmena klímy, znečistenie a strata biodiverzity. Posilňujú sa ním aj zastrešujúce stratégie, napríklad stratégia EÚ pre plasty, akčný plán pre obehové hospodárstvo a akčný plán nulového znečistenia. Znečistenie mikroplastmi pochádza z:

1. zanechaných a vyradených väčších plastových výrobkov alebo z ich nesprávneho zneškodňovania a degradácie na menšie kusy plastu v životnom prostredí;
2. mikroplastov, ktoré sa zámerne pridávajú do určitých výrobkov, ako je kozmetika, a ktoré sa napokon dostávajú do životného prostredia, a
3. neúmyselne uvoľnených mikroplastov, najmä v dôsledku abrázie počas používania alebo vplyvom nesprávnej manipulácie.

Pokiaľ ide o tzv. **makroplasty**, Únia už prijala viacero regulačných opatrení na boj proti znečisteniu spôsobenému väčšími plastovými výrobkami, ktoré sa dostávajú do životného prostredia, vrátane smernice o jednorazových plastoch⁷, rámcovej smernice o odpade⁸, smernice o obaloch a odpadoch z obalov⁹ a rámcovej smernice o morskej stratégii¹⁰. Týmito opatreniami sa prispieva k zníženiu tvorby plastového odpadu, zlepšuje sa jeho zber a recyklácia a podporuje sa používanie recyklovaného obsahu v nových výrobkoch, čím sa znižuje množstvo plastového odpadu v životnom prostredí.

Pokiaľ ide o tzv. **neúmyselne uvoľnené mikroplasty** s výnimkou plastového granulátu, Komisia preskúmala niekoľko ďalších hlavných zdrojov neúmyselného uvoľňovania, ako sú farby, pneumatiky, syntetické textilie, geotextilie a v menšej miere aj kapsule s detergentom. Opatrenia na boj proti uvoľňovaniu mikroplastov z pneumatík už boli zahrnuté do návrhu nariadenia Euro 7. V predbežnej analýze ostatných zdrojov sa zistili neistoty a chýbajúce údaje a dospelo sa k záveru, že na ich riešenie môžu byť vhodnejšie iné politické nástroje. Na určenie čo najvhodnejších intervencií sú potrebné ďalšie informácie a dodatočná analýza. Ak je to vhodné a nevyhnutné, možno v prípade uvedených zdrojov vypracovať samostatné posúdenia vplyvu na podporu možných návrhov týkajúcich sa boja proti emisiám mikroplastov z týchto zdrojov.

Pokiaľ ide o **priemyselné emisie**, právnym predpisom, ktorým sa regulujú a riadia emisie z veľkých priemyselných zariadení je smernica o priemyselných emisiách (IED)¹¹. V súčasných záveroch o najlepších dostupných technikách sa únik plastového granulátu

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/904 z 5. júna 2019 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 155, 12.6.2019, s. 1 – 19).

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov (Ú. v. ES L 365, 31.12.1994, s. 10).

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19 – 40).

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17).

osobitne nerieši. Pravidlá stanovené v tomto nariadení by sa mali uplatňovať bez toho, aby tým bolo dotknuté uplatňovanie smernice IED.

Návrh týkajúci sa predchádzania úniku granulátu do životného prostredia dopĺňa ustanovenia o granuláte obsiahnuté v **obmedzení zámerne pridaných mikroplastov v nariadení REACH**. Obmedzením sa plastový granulát rieši ako odvrátiteľný zdroj uvoľňovania, pričom sa hospodárskym subjektom ukladajú dve povinnosti: 1. poskytovať informácie o používaní a zneškodňovaní granulátu, napr. označovaním, a 2. každoročne podávať správy o odhadovaných uvoľnených množstvách. V dôsledku toho sa síce zvyšuje informovanosť o používaní a úniku granulátu, no povinnosti nie sú bližšie špecifikované a nezavádza sa metodika odhadu úniku. Komplexné povinnosti a štandardizovaná metodika v tomto novom návrhu prispievajú k predchádzaniu úniku granulátu pri zdroji a k získaniu lepších informácií o odhadovanom uvoľňovaní.

Návrh je v súlade s nezáväzným odporúčaním o plastovom granuláte v rámci Dohovoru o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku (**OSPAR**), v ktorom sa podporujú normy prevencie a systémy certifikácie pre celý dodávateľský reťazec plastov¹². Medzinárodná námorná organizácia (**IMO**) skúma námornú prepravu plastového granulátu v prepravných kontajneroch a posudzuje dobrovoľné aj povinné opatrenia, ktorými by sa zaviedli prísnejšie požiadavky na prevádzkovateľov manipulujúcich s granulátom.

Cieľom návrhu je vytvoriť podmienky pre ustanovenia o mikroplastoch v súvislosti s prebiehajúcimi rokovaniami o **celosvetovej zmluve o znečistení plastmi**. EÚ a jej členské štáty „zdôrazňujú, že budúci nástroj musí zahŕňať opatrenia na obmedzenie neúmyselného uvoľňovania mikroplastov. Môžu medzi ne patriť napríklad opatrenia na minimalizovanie rizika úniku plastového granulátu pri výrobe, manipulácii a preprave“¹³.

Návrh predstavuje príspevok k vykonávaniu **Agendy OSN 2030 pre udržateľný rozvoj** na základe 17 cieľov udržateľného rozvoja, konkrétne: cieľa 12 týkajúceho sa udržateľnej spotreby a výroby, cieľa 14 v oblasti ochrany a udržateľného využívania oceánov, morí a morských zdrojov na účely udržateľného rozvoja a cieľa 15, ktorý sa týka života na pevnine, spolu s cieľom 3 v oblasti kvality zdravia, cieľom 9 súvisiacim s priemyslom, inováciami a infraštruktúrou a cieľom 13 týkajúcim sa klímy.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

2.1. Právny základ

Základom tejto iniciatívy je článok 192 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), pretože vplyvom iniciatívy sa zvýši úroveň ochrany životného prostredia v celej EÚ. Iniciatíva síce povedie aj k ďalšej harmonizácii manipulácie s granulátom, čím sa zabráni fragmentácii trhu v dôsledku odlišného prístupu na vnútroštátnej úrovni v rôznych členských štátoch, no rozmer ochrany životného prostredia je na prvom mieste.

¹² Odporúčanie 2021/06 týkajúce sa obmedzenia úniku plastového granulátu do morského prostredia, 2021.

¹³ Podanie EÚ orgánu UNEP v súvislosti s druhým zasadnutím medzivládneho rokovacieho výboru k medzinárodnému právne záväznému nástroju na riešenie znečistenia plastmi (INC-2).

2.2. Subsidiarita

Na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia je nevyhnutný spoločný súbor požiadaviek v oblasti manipulácie s granulátom v Únii. Granulát sa rovnako ako všetky mikroplasty okamžite premiestňuje z jedného geografického miesta na druhé a možno ho nájsť v každom prostredí vrátane najvzdialenejších oblastí. Hoci sa únik granulátu zvyčajne najprv sústreďuje v jednej geografickej oblasti (oblasti s petrochemickým alebo polymérovým priemyslom, logistické platformy, ako sú prístavy atď.), granulát je mimoriadne mobilný a môže sa šíriť povrchovou vodou na pevnine a morskými prúdmi, ako aj vzduchom. Cezhraničná povaha problému je najvýznamnejším dôvodom, prečo treba konať na úrovni EÚ. Ak by členské štáty EÚ konali individuálne, opatrenia by boli menej nákladovo efektívne a ochrana životného prostredia by stále nedosiahla optimálnu úroveň. Takisto existuje riziko zavedenia rozličných a navzájom konkurenčných právnych predpisov.

2.3. Proporcionalita

Požiadavky v návrhu nepresahujú rámec toho, čo je nevyhnutné, aby sa hospodárskym subjektom prevádzkujúcim prevádzky, v ktorých sa manipuluje s plastovým granulátom v množstve väčšom než päť ton ročne, ako aj dopravcom EÚ aj mimo EÚ umožnilo bezpečne a zodpovedne manipulovať s takýmto granulátom. Požiadavky vychádzajú z existujúcich najlepších postupov manipulácie, najmä z odvetvového programu Operation Clean Sweep® (OCS) a nezáväzného odporúčania prijatého zmluvnými stranami Dohovoru o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku (OSPAR). Proporcionalita požiadaviek sa zabezpečí tým, že sa pre MSP v prípade potreby a na základe dôkladných konzultácií so zainteresovanými stranami zavedú menej prísne požiadavky. Príslušné vnútroštátne orgány zodpovedné za overovanie súladu v priemyselnom sektore budú mať podporu v činnosti overovateľov, ktorých úlohou bude certifikácia. Týmto systémom sa zabezpečí vysoká miera právnej istoty a zároveň to uľahčí činnosti v oblasti presadzovania dodržiavania predpisov.

2.4. Výber nástroja

Tento návrh je samostatný právny nástroj, ktorým by sa nemenili existujúce právne predpisy. Stanovujú sa v ňom požiadavky, ktoré treba zaviesť v rámci celého dodávateľského reťazca granulátu, a takisto pravidlá systému dodržiavania súladu na základe certifikácie tretími stranami, vlastného vyhlásenia a overenia súladu vnútroštátnymi subjektmi verejného sektora. Keďže cieľom návrhu je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia prostredníctvom zmien v správaní hospodárskych subjektov pri manipulácii s granulátom, za najvhodnejší právny nástroj sa považuje nariadenie.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Nevykonalo sa žiadne hodnotenie *ex post*, pretože na úrovni EÚ neexistuje žiadny regulačný rámec, ktorým by sa riešilo znečistenie plastovým granulátom naprieč celým dodávateľským reťazcom granulátu.

3.1. Konzultácie so zainteresovanými stranami

Komisia konzultovala so zainteresovanými stranami takto:

1. Od 22. februára do 17. mája 2022 sa konala verejná konzultácia o pôvodne identifikovaných zdrojoch s najväčšími známymi množstvami neúmyselne uvoľňovaných mikroplastov, t. j. o plastovom granuláte, syntetických textíliách, pneumatikách, farbách,

geotextíliách a kapsulách s detergentom na pranie a do umývačky riadu. Počas konzultácie sa zozbieralo 410 príspevkov. Všetky zainteresované strany sa zhodli, že **znečistenie mikroplastmi v Únii je nebezpečné a má negatívny vplyv na životné prostredie a ľudské zdravie a že je potrebné prijať opatrenia na všetkých úrovniach správy.** Pokiaľ ide o únik granulátu, zainteresované strany súhlasili, že **významným faktorom je nesprávna manipulácia.**

2. Od januára do februára 2023 sa uskutočnila druhá konzultácia zameraná na MSP, ktoré manipulujú s granulátom. V rámci tejto druhej konzultácie sa zozbieralo 330 príspevkov. **Väčšina respondentov podporila povinné požiadavky, ak by požiadavky kladené na menšie spoločnosti boli menej prísne.** Podľa odhadov sa viaceré požiadavky považovali za príliš veľkú záťaž pre mikropodniky (menej ako 10 zamestnancov) a malé podniky (10 – 49 zamestnancov), ako aj pre firmy s kapacitou nižšou ako 1 000 ton ročne (priemerná hmotnosť materiálu, s ktorým malé podniky manipulujú za rok). MSP nepodporili zavedenie povinnosti externého auditu. Spomedzi najlepších postupov manipulácie bolo ako najnákladnejšie opatrenie identifikované povinné používanie špecifického vybavenia a balenia (napr. vzduchotesné, odolné voči prepichnutiu a s environmentálnym uzáverom). Napokon **respondenti za najlepšie spôsoby podpory označili finančnú podporu a štandardizovanú metodiku na meranie úniku granulátu.**

3. Od septembra 2021 do mája 2023 prebiehali workshopy a bilaterálna komunikácia, počas ktorých environmentálne MVO vyjadrili silnú podporu pre **povinné požiadavky v oblasti manipulácie s granulátom na úrovni EÚ spolu s komplexným a transparentným systémom certifikácie.** PlasticsEurope, združenie zastrešujúce európskych výrobcov plastov, súhlasilo s tým, že v boji proti úniku granulátu predstavuje najúčinnjší prístup **povinný externý audit a certifikácia na základe OCS, ktoré by sa mali uplatňovať na všetky subjekty.** Výrobcovia boli toho názoru, že legislatívny návrh, ktorým sa vyžaduje certifikácia systému na predchádzanie úniku granulátu podobného OCS, by mohli veľmi rýchlo zaviesť všetky subjekty, keďže by ťažil z existujúcej odvetvovej iniciatívy a zároveň by túto iniciatívu posilnil. PRE, združenie zastrešujúce európskych recyklátorov, uprednostnilo **právne záväzný nástroj pre celú EÚ,** ktorý by umožnil vytvoriť rovnaké podmienky pre všetky subjekty na jednotnom trhu. EuPC, združenie zastrešujúce európskych spracovateľov plastov, poukázalo na **obmedzené zdroje,** ktoré sú prekážkou pri zavádzaní najlepších postupov manipulácie.

3.2. Posúdenie vplyvu

3.2.1. Vymedzenie problému a uprednostňovaná možnosť politiky

Návrh je založený na posúdení vplyvu priloženom k návrhu týkajúcemu sa predchádzania úniku granulátu do životného prostredia. Výbor Komisie pre kontrolu regulácie najprv 18. novembra 2022 vydal zamietavé stanovisko s komplexnými pripomienkami. Po dôkladnej revízii pôvodného návrhu vydal 12. júna 2023 kladné stanovisko s výhradami¹⁴. V prílohe I k posúdeniu vplyvu sa vysvetľuje, ako sa pristupovalo k pripomienkam výboru pre kontrolu regulácie.

¹⁴ SEC.

V posúdení vplyvu sa zistil tento problém: **súčasný postupy manipulácie s granulátom majú za následok únik v každej fáze dodávateľského reťazca, čo má nepriaznivý vplyv na životné prostredie a potenciálne aj na ľudské zdravie.** Zistili sa tieto faktory:

- **zlyhania trhu** – ceny nezodpovedajú negatívnym externalitám a nedokonalá informovanosť účastníkov trhu. Neuspokojivé trhové výsledky možno vysvetliť aj **nedostatkom osobitnej podpory a pozornosti venovanej menším spoločnostiam**, pre ktoré je zavádzanie preventívnych opatrení drahé,
- **regulačné zlyhanie** – existujúcimi príslušnými regulačnými rámcami (ktorými sa upravujú chemikálie, morský odpad, voda, priemyselné emisie, odpad, obaly a prepravné činnosti) sa konkrétne nerieši problém úniku granulátu ani bezpečná a zodpovedná manipulácia s ním naprieč celým dodávateľským reťazcom granulátu.

S cieľom riešiť uvedené problémy a faktory sa v posúdení vplyvu skúmali štyri možnosti politiky:

- možnosť 1: povinná štandardizovaná metodika merania úniku granulátu,
- možnosť 2: povinné požiadavky týkajúce sa predchádzania a obmedzovania úniku granulátu v novom právnom predpise EÚ vrátane troch čiastkových možností s menej prísnyimi požiadavkami na MSP:
 - 2a: mikropodniky,
 - 2b: mikropodniky a malé podniky,
 - 2c: mikropodniky, malé a stredné podniky,
- možnosť 3: zlepšené balenie na účely logistiky granulátu,
- možnosť 4: cieľ obmedzenia úniku granulátu na úrovni EÚ.

Na základe analýzy nákladov a prínosov a kvalitatívneho posúdenia proporcionality, koherentnosti, účinnosti a efektívnosti rozličných zvažovaných možností bola ako uprednostňovaná možnosť politiky navrhnutá kombinácia dvoch možností politiky:

- **možnosť 1 – povinná štandardizovaná metodika merania úniku granulátu** s cieľom riešiť čiastkový problém „nedokonalejšej informovanosti“ a prispieť k zlepšeniu informovanosti o rozsahu úniku granulátu v celom dodávateľskom reťazci granulátu. Takisto sa ňou uľahčí plnenie požiadavky na podávanie správ o úniku granulátu v súlade s obmedzením v nariadení REACH,
- **čiastková možnosť 2b – povinné požiadavky v novom právnom predpise EÚ s menej prísnyimi požiadavkami na mikropodniky a malé podniky** s cieľom riešiť faktory „ceny nezodpovedajúce externalitám“, „nedokonalá informovanosť“ a „regulačné zlyhanie“. Keďže táto možnosť je zameraná na prevenciu, hospodársky primeraným spôsobom sa ňou prispeje k obmedzeniu úniku granulátu na úroveň, ktorá je v súlade s celkovým cieľom Komisie znížiť do roku 2030 uvoľňovanie mikroplastov o 30 %, a zároveň sa ňou zabezpečí primerané zmiernenie dosahov na MSP zapojené do dodávateľského reťazca granulátu.

Možnosť 3 by pre odvetvie znamenala pomerne vysoké investičné náklady a jej nákladová účinnosť by bola nižšia než v prípade možnosti 2. Možnosť 4 by si najprv vyžadovala zriadenie fungujúceho systému na monitorovanie, čo by trvalo určitý čas. Zavedenie tejto

možnosti by bolo náročnejšie a náklady by boli o niečo vyššie ako v prípade možností 2 a 2a – 2c. Čiastková možnosť 2b by znamenala relatívne veľkú mieru zníženia úniku granulátu a nižšie náklady než v prípade možnosti 2a v dôsledku menej prísnych požiadaviek na mikropodniky a malé podniky. Táto možnosť má najväčšiu nákladovú účinnosť spomedzi (čiastkových) možností 2, 2a – 2c.

3.2.2. Vplyvy uprednostňovanej možnosti politiky

Ďalej uvedené vplyvy sa týkajú uprednostňovanej možnosti politiky ako celku, takže zahŕňajú ustanovenia z možnosti 1 aj čiastkovej možnosti 2b.

- Očakávané vplyvy vypracovania povinnej štandardizovanej metodiky merania

V uprednostňovanej možnosti politiky sa uvádza vypracovanie štandardizovanej metodiky na meranie úniku granulátu a zavádza sa povinnosť používať ju ako doplnok k **požiadavke na podávanie správ o odhadovaných uvoľnených množstvách zavedenej v rámci obmedzenia v nariadení REACH**. Uvedeným obmedzením sa nestanovuje metodika na meranie úniku granulátu.

Keďže sa uprednostňovanou možnosťou politiky zavádza štandardizovaná metodika, **táto možnosť politiky so sebou prináša jednorazové náklady na jej vypracovanie a otestovanie**. Európsky výbor pre normalizáciu (CEN) zvyčajne proces dokončí do troch až štyroch rokov. Náklady by mohol znášať buď priemyselný sektor, alebo by Komisia mohla poskytnúť podporu prostredníctvom osobitnej štúdie. CEN pri vypracúvaní metodiky zohľadní prácu, ktorú v tejto oblasti vykonal priemyselný sektor.

Podľa odhadov by celkové náklady na vypracovanie a otestovanie metodiky dosiahli výšku 1 258 000 EUR až 3 174 000 EUR. Keďže metodika bude vychádzať z práce priemyselného sektora, odhaduje sa, že sa náklady s väčšou pravdepodobnosťou budú pohybovať na nižšej hranici odhadu. Náklady na podávanie správ, ktoré vzniknú priemyselnému sektoru pri používaní metodiky, sú už zohľadnené v rámci obmedzenia v nariadení REACH. Platí to aj pre náklady vzniknuté agentúre ECHA v súvislosti so spracúvaním zozbieraných informácií.

Tým, že sa hospodárskym subjektom poskytne jedna štandardizovaná metodika namiesto viacerých, ktoré by sa inak mohli uplatňovať, **účelom uprednostňovanej možnosti politiky je úspora nákladov**: 1. hospodárske subjekty nemusia vypracúvať metodiku jednotlivo; 2. podávanie správ agentúre ECHA je zjednodušené a 3. kvalita podávaných správ je vyššia, pretože jednotná metodika umožňuje porovnateľnosť údajov a napokon aj lepšie pochopenie objemov úniku granulátu.

Odhaduje sa, že úspora nákladov prevyšuje náklady na vypracovanie. Tento prístup je v úplnom súlade so záväzkom vyjadreným v oznámení s názvom Lepšia právna regulácia: spojme sily v záujme lepšej tvorby právnych predpisov¹⁵. Hoci možnosť 1 nezahŕňa žiadne priame obmedzenie úniku granulátu, štandardizovaná metodika merania úniku umožní hospodárskym subjektom a subjektom verejného sektora lepšie bojovať proti úniku granulátu, keďže sa zlepší informovanosť, podávanie správ a monitorovanie úniku granulátu.

- Očakávané dosahy zavedenia povinných požiadaviek na predchádzanie úniku granulátu a súvisiaceho systému dodržiavania súladu

¹⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Lepšia právna regulácia: spojme sily v záujme lepšej tvorby právnych predpisov.

Uprednostňovanou možnosťou politiky sa zavádzajú **povinné požiadavky na predchádzanie úniku granulátu do životného prostredia v celom dodávateľskom reťazci granulátu, čím sa maximalizuje šanca na obmedzenie takéhoto úniku.**

Podľa zásady „znečisťovateľ platí“ znáša náklady na opatrenia, ktoré sa vyžadujú s cieľom dodržať požiadavky a preukázať súlad prostredníctvom certifikácie tretími stranami alebo vlastného vyhlásenia, dané odvetvie. Za vedenie verejného registra súladu a v prípade nedodržiavania pravidiel za uloženie nápravných opatrení a prípadne aj sankcií zodpovedajú subjekty verejného sektora v členských štátoch.

Uložením povinných požiadaviek spočívajúcich v práci, ktorú priemyselný sektor vykonáva v oblasti predchádzania úniku granulátu, zamedzenia jeho šírenia a čistenia znečisteného prostredia, ako aj zavedením povinnosti preukázať súlad vznikajú **danému sektoru priame náklady na dodržiavanie predpisov. Keďže požiadavky na menšie podniky (mikropodniky a malé podniky) budú menej prísne, očakáva sa, že dosah na takéto podniky bude miernejší.** Čisté náklady na vykonanie čiastkovej možnosti 2b sa celkovo odhadujú na 376 miliónov – 491 miliónov EUR ročne.

Administratívne náklady a náklady na presadzovanie dodržiavania predpisov vzniknuté príslušným vnútroštátnym orgánom zahŕňajú vytvorenie a vedenie verejného registra, overovanie súladu, mechanizmy riešenia sťažností a prístup k spravodlivosti, ako aj podávanie správ Komisii v súvislosti s vykonávaním tohto nariadenia, a to každé tri roky. Očakáva sa, že celkové náklady pre členské štáty za prvý rok dosiahnu 313 000 EUR a potom každý ďalší rok 125 000 EUR za celú EÚ. Náklady sa v jednotlivých členských štátoch budú líšiť, keďže vo väčších štátoch by mali byť vyššie a v menších nižšie.

Pretože táto možnosť môže mať za následok zvýšenie nákladov na plastové suroviny, **pre širokú verejnosť to môže znamenať nárast nákladov na plastové výrobky.** Ak však k takémuto nárastu cien vôbec dôjde, pravdepodobne bude obmedzený, pretože náklady na vykonávanie najlepších postupov manipulácie sú v porovnaní s obratom sektora nízke. Preto sa očakáva, že výrobcovia dokážu takýto mierny nárast výrobných nákladov absorbovať bez toho, aby to ovplyvnilo spotrebiteľov.

Dôjde k **významnému obmedzeniu úniku granulátu do životného prostredia, čím sa zníži znečistenie mikroplastmi a zabezpečí sa zachovanie ekosystémov a biodiverzity.** Ide aj o **preventívne opatrenie proti potenciálnym vplyvom na ľudské zdravie.** Očakáva sa obmedzenie úniku granulátu v rozsahu od 25 142 ton ročne do 140 621 ton ročne. Uprednostňovaná možnosť politiky by tak podľa predpokladov malak cieľu Komisie znížiť mikroplasty o 30 % prispieť asi štvrtinovým podielom.

Medzi ďalšie prínosy patria **rovnaké podmienky pre hospodárske subjekty,** keďže sa zaručí, že pozíciu spoločností uplatňujúcich opatrenia na znižovanie neoslabí konkurencia spoločností, ktoré takéto opatrenia neuplatňujú, čo sa deje v súčasnom dobrovoľnom systéme. Prínosy pre podniky, ktoré vlastnia granulát, zahŕňajú **odhadovaný hospodársky zisk** vo výške 25 miliónov až 141 miliónov EUR súvisiaci s množstvom granulátu, ktoré neunikne do životného prostredia.

Očakáva sa, že obmedzenie úniku granulátu spustí **pozitívny dominový efekt na hospodárstvo v určitých sektoroch,** ako je komerčný rybolov, poľnohospodárstvo, cestovný ruch a rekreácia v oblastiach zasiahnutých uvoľňovaním. Do morského prostredia by unikalo menej granulátu, čo znamená menej rušivých vplyvov na morské druhy vrátane tých, ktoré majú hospodársky význam, napríklad ustrica a morona. Podobne sa obmedzí únik granulátu do odpadovej vody z prevádzok a čistiarenského kalu vznikajúceho pri čistení odpadových

vôd, takže do pôdy po prípadnej aplikácii kalu na poľnohospodársku pôdu unikne menšie množstvo granulátu.

Uprednostňovaná možnosť politiky prispeje k vytvoreniu nových pracovných miest, pretože sa očakáva, že zavedenie najlepších postupov manipulácie si bude vyžadovať **dodatočných zamestnancov** (3 858 pracovných miest v ekvivalente plného pracovného času). Takisto prispeje k tomu, aby sa **predišlo určitým nákladom pre spoločnosť**, ako sú náklady spojené s činnosťami miestnych komunít týkajúcimi sa čistenia a sanácie v oblastiach zasiahnutých únikom. Takéto operácie sú zvyčajne náročné, pretože si vyžadujú technologické, ľudské a finančné zdroje.

Uprednostňovaná možnosť politiky je v súlade s cieľmi klimatickej neutrality vymedzenými v európskom právnom predpise v oblasti klímy, ako aj s cieľmi Únie do roku 2030 a 2050. Najvýznamnejší príspevok tejto možnosti politiky k zmierneniu zmeny klímy spočíva v tom, že ňou možno predchádzať disperzii plastového granulátu do životného prostredia. Očakáva sa, že prevencia znečistenia plastovým granulátom pri zdroji bude mať za následok nižšie emisie skleníkových plynov, pretože sa zníži množstvo plastov, ktoré treba vyrobiť. Navyše sa môžu objaviť nepriame pozitívne účinky na rast planktónu, ktorý zas prispieva k sekvestracii uhlíka.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Zavedením jednotnej metodiky merania a jedného súboru požiadaviek na predchádzanie úniku granulátu prispeje uprednostňovaná možnosť politiky k zníženiu rizika právnej fragmentácie, čím sa zvýši právna istota a posilní fungovanie vnútorného trhu. Predpokladá sa, že tieto dôsledky zase povedú k určitej úspore nákladov pre podniky a príslušné vnútroštátne orgány zodpovedajúce za vykonávanie a presadzovanie dodržiavania právnych predpisov.

Aby sa predišlo nákladným investíciám s veľmi obmedzenými environmentálnymi prínosmi, pokiaľ ide o obmedzenie úniku granulátu, obsahuje uprednostňovaná možnosť politiky **výnimku pre spoločnosti, ktoré vyrábajú granulát a manipulujú s ním v množstvách menších ako päť ton**. Okrem toho sa očakáva, že **menej prísnymi požiadavkami na menšie podniky (mikropodniky a malé podniky)** prijatými v reakcii na konzultáciu z roku 2023 zameranú na MSP manipulujúce s granulátom **sa zmiernia priame náklady na dodržiavanie predpisov vzniknuté takýmto podnikom** (napr. podniky môžu zohľadniť typ a veľkosť prevádzky, ako aj rozsah jej operácií a nie sú povinné investovať do drahšieho vybavenia, ako sú systémy čistenia splaškov). Navyše by Komisia a členské štáty mali menším podnikom (mikropodnikom a malým podnikom) poskytnúť technickú a finančnú podporu, napríklad **usmerňovacie a školiace materiály a nástroje špecifické pre MSP**.

Uprednostňovaná možnosť politiky zahŕňa pravidlá týkajúce sa predkladania informácií vrátane informácií vychádzajúcich z certifikácie, a to vo fyzickom aj digitálnom prostredí, a preto sa považuje za pripravenú na digitálne technológie.

Negatívny vplyv uprednostňovanej možnosti politiky na konkurencieschopnosť sektora plastov EÚ bude pravdepodobne iba zanedbateľný, keďže odhadované náklady predstavujú len veľmi malú časť obratu sektora (asi 0,13 %).

Administratívne náklady uprednostňovanej možnosti politiky (zriadenie systémov v podnikoch na účely administratívnych postupov podávania správ o úniku granulátu, interné posudzovanie a certifikácia, oznamovanie certifikácie subjektom verejného sektora), ktoré vzniknú podnikom, sa odhadujú na 44 miliónov EUR. Súvisiace náklady podnikov na úpravy (vypracovanie a uplatňovanie normy merania, prispôbenie operácií a postupov novým požiadavkám, vykonávanie opatrení na obmedzenie úniku granulátu) sa odhadujú na

332 miliónov – 447 miliónov EUR. Môžu sa vyskytnúť ďalšie menšie náklady na úpravy, pretože vyššie ceny granulátu by mohli znášať následní používatelia a napokon aj občania v dôsledku nárastu cien plastových výrobkov.

V návrhu sa berie do úvahy opísaná uprednostňovaná možnosť politiky, pokiaľ ide o povinné požiadavky aj súvisiaci systém dodržiavania súladu. Aby sa ešte viac zmiernili priame náklady na dodržiavanie predpisov vzniknuté MSP, obsahuje návrh v porovnaní s uprednostňovanou možnosťou politiky dodatočné menej prísne požiadavky. Tieto dodatočné menej prísne požiadavky sú opísané v oddiele 6.2. Konkrétne budú mať mikropodniky a malé podniky, ako aj prevádzky manipulujúce s granulátom v množstvách menších ako 1 000 ton ročne povinnosť poskytnúť na preukázanie súladu namiesto certifikácie vlastné vyhlásenie. Takéto dodatočné opatrenia povedú k ďalšiemu zníženiu administratívnych nákladov vzniknutých v dôsledku uprednostňovanej možnosti politiky o 24,6 milióna EUR (pokles na 19,4 milióna EUR z pôvodných 44 miliónov EUR) a k ďalšiemu poklesu nákladov na dodržiavanie predpisov o 16,9 milióna EUR (z 332 – 447 miliónov EUR na 315 – 430 miliónov EUR). Celkové dodatočné zníženie nákladov o 41,5 milióna EUR by predstavovalo asi 10 % celkových čistých nákladov vypočítaných pre uprednostňovanú možnosť politiky (pokles z 376 – 491 miliónov EUR na 334 – 450 miliónov EUR). V prípade mikropodnikov a malých podnikov zodpovedá dodatočné zníženie takmer 15 % čistých nákladov.

Je ťažké odhadnúť, aké dôsledky budú mať uvedené dodatočné menej prísne požiadavky na obmedzenie úniku granulátu. Je pravdepodobné, že dodatočné menej prísne požiadavky povedú k nárastu úniku granulátu. Za predpokladu, že by únik granulátu vzrástol o 10 %, by dané dodatočné menej prísne požiadavky viedli v porovnaní s uprednostňovanou možnosťou politiky k zmierneniu obmedzenia úniku granulátu približne o 2 500 až 14 000 ton ročne.

- **Základné práva**

Uprednostňovaná možnosť politiky je v súlade s článkom 37 Charty základných práv, podľa ktorého musí EÚ zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a jeho kvalitu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

V návrhu sa nevyžaduje pridelenie nových ani významných rozpočtových prostriedkov. Na podporu MSP pri dodržiavaní požiadaviek možno použiť poradenské iniciatívy v rámci Poradenského centra InvestEU, a to aj v spolupráci so sieťou Enterprise Europe Network. Komisia zváži prípadnú potrebu využiť podporné služby a štúdie.

5. ĎALŠIE PRVKY

Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Od členských štátov sa vyžaduje, aby každé tri roky dodali Komisii údaje týkajúce sa oznámení overovateľov o vydaných certifikátoch. Okrem toho sa na účely lepšieho sledovania výkonnosti vzhľadom na cieľ Komisie, ktorý spočíva v celkovom znížení o 30 % do roku 2030, vyžaduje aj spoločne potvrdený odhad celkového úniku granulátu. Pre sprievodné posúdenie vplyvu bol vypracovaný počiatočný odhad, je však potrebná ďalšia práca na jeho rozšírení v nasledujúcich rokoch. Prispieje k tomu štandardizovaná metodika merania a požiadavka na podávanie správ v rámci nariadenia REACH. Zainteresované strany vo všeobecnosti súhlasia so systémom na monitorovanie a oznamovanie uvoľňovania.

6. PODROBNÉ VYSVETLENIE KONKRÉTNÝCH USTANOVENÍ NÁVRHU

6.1. Účel a rozsah pôsobnosti návrhu

V článku 1 sa stanovuje predmet návrhu, t. j. povinnosti týkajúce sa manipulácie s plastovým granulátom vo všetkých fázach dodávateľského reťazca s cieľom predchádzať úniku. Článkom 1 sa takisto stanovuje rozsah pôsobnosti, do ktorého patria všetky hospodárske subjekty zapojené do manipulácie s plastovým granulátom v Únii v množstvách prekračujúcich päť ton ročne, ako aj dopravcovia EÚ a mimo EÚ, ktorí prepravujú plastový granulát v rámci Únie.

6.2. Všeobecné povinnosti a požiadavky

Bez ohľadu na požiadavky na manipuláciu uvedené v tomto nariadení, ktoré sa musia zaviesť do 18 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti nariadenia, sa v článku 3 pre hospodárske subjekty, dopravcov EÚ a dopravcov mimo EÚ stanovuje všeobecná požiadavka predchádzať úniku. Táto povinnosť sa uplatňuje od chvíle, keď nariadenie nadobudne účinnosť. Navyše musia hospodárske subjekty a dopravcovia EÚ informovať príslušné vnútroštátne orgány o svojich činnostiach, ktoré zahŕňajú manipuláciu s plastovým granulátom, aby im umožnili efektívne vykonávať kontroly súladu. V článku 4 sa vyžaduje, aby všetky hospodárske subjekty, dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ splnili požiadavky stanovené v tomto nariadení do 18 mesiacov od dátumu jeho nadobudnutia účinnosti. Od uvedených subjektov sa navyše vyžaduje, aby prijali opatrenia v tomto poradí priorit: prevencia s cieľom predísť uvoľneniu granulátu z pôvodného ochranného obalu; zamedzenie šírenia uvoľneného granulátu, aby sa zabezpečilo, že nedôjde k jeho úniku do životného prostredia, a ako posledná možnosť sa uvádza čistenie v dôsledku uvoľnenia alebo úniku.

V článku 5 sa podrobne uvádzajú požiadavky, ktoré treba splniť. Vychádzajú z odvetvového programu Operation Clean Sweep® (OCS) a nezáväzného odporúčania prijatého zmluvnými stranami Dohovoru o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku (OSPAR)¹⁶. Ide o tieto požiadavky:

1. hospodárske subjekty prevádzkujúce prevádzky, v ktorých sa manipuluje s plastovým granulátom, musia vytvoriť, vykonávať a pravidelne aktualizovať plán posudzovania rizika v súlade s prílohou I;
2. hospodárske subjekty prevádzkujúce prevádzky, v ktorých sa manipuluje s plastovým granulátom, musia svoj plán posudzovania rizika zaslať príslušným orgánom spolu s vlastným vyhlásením o zhode vydaným v súlade s vzorovým formulárom uvedeným v prílohe II;
3. dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ musia vykonať určité opatrenia v súlade s prílohou III;
4. prevádzky a dopravcovia EÚ majú povinnosť vyškoliť svojich zamestnancov;
5. prevádzky a dopravcovia EÚ musia monitorovať svoje príslušné vykonávacie opatrenia, v náležitých prípadoch vrátane prijatých nápravných opatrení, a odhady úniku granulátu a viesť o týchto opatreniach a odhadoch záznamy,

¹⁶ Rozhodnutie Rady 98/249/ES zo 7. októbra 1997 o uzavretí Dohovoru o ochrane morského prostredia v severovýchodnom Atlantiku (Ú. v. ES L 104, 3.4.1998, s. 1 – 1).

- ako aj riešiť významné mimoriadne udalosti a havárie súvisiace s plastovým granulátom;
6. hospodárske subjekty, ktoré sú strednými alebo veľkými podnikmi a prevádzkujú prevádzky, v ktorých sa manipuluje s plastovým granulátom v množstvách presahujúcich 1 000 ton ročne, musia v súlade s prílohou I každoročne vykonať interné posúdenie spolu s ďalšími opatreniami v rámci plánu posudzovania rizika;
 7. hospodárske subjekty, ktoré sú strednými alebo veľkými podnikmi a prevádzkujú prevádzky, v ktorých sa manipuluje s plastovým granulátom v množstvách presahujúcich 1 000 ton ročne, musia byť certifikované v súlade so vzorovým formulárom uvedeným v prílohe III.

S cieľom ešte viac zmierniť vplyv na MSP obsahuje návrh dodatočné menej prísne požiadavky na ich prevádzky, než sú požiadavky zahrnuté v uprednostňovanej možnosti politiky. Uvedené požiadavky pre mikropodniky a malé podniky, ako aj prevádzky, v ktorých sa manipuluje s plastovým granulátom v množstvách do 1 000 ton ročne, sú takéto:

- certifikácia tretími stranami nie je povinná, ale uplatňuje sa vlastné vyhlásenie o zhode a jeho platnosť je dlhšia (päť rokov),
- nie je povinné vykonávať interné posúdenie,
- nie je povinné preskúmať hodnotenia súladu na formálnych zasadnutiach manažmentu a
- nie je povinné zaviesť program informovanosti a školení.

V článku 4 sa vyžaduje, aby všetky hospodárske subjekty, dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ splnili požiadavky stanovené v tomto nariadení do 18 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti. Od uvedených subjektov sa navyše vyžaduje, aby prijali opatrenia v tomto poradí priorít: prevencia s cieľom predísť uvoľneniu granulátu z pôvodného ochranného obalu; zamedzenie šírenia uvoľneného granulátu, aby sa zabezpečilo, že nedôjde k jeho úniku do životného prostredia, a ako posledná možnosť sa uvádza čistenie v dôsledku uvoľnenia alebo úniku.

Na hospodárske subjekty, ktoré sú strednými podnikmi prevádzkujúcimi prevádzky, v ktorých sa manipuluje s plastovým granulátom v množstvách prekračujúcich 1 000 ton ročne, sa bude vzťahovať táto menej prísna požiadavka:

- certifikácia s dlhším prechodným obdobím pred prvou certifikáciou než v prípade veľkých podnikov (36 mesiacov namiesto 24) a s dlhšou platnosťou certifikátu (štyri roky namiesto troch).

Podobne sa osobitné požiadavky uplatňujú aj na dopravcov a dopravcov mimo EÚ, ktorí prepravujú plastový granulát, a to s ohľadom na špecifické faktory ich činností týkajúcich sa granulátu.

6.3. Systém dodržiavania súladu

V článku 5 sa podrobne opisujú povinnosti týkajúce sa certifikácií, ktoré sa majú vykonať priamo na mieste, aby sa príslušným vnútroštátnym orgánom umožnilo vykonávať kontroly súladu. Certifikácie (ktorých výsledkom sú certifikáty zhody, ako sa uvádza v článku 5) sa zavádzajú v priebehu určitého obdobia. V prílohe II sa stanovuje formát certifikátu zhody. Overovatelia musia byť fyzické alebo právnické osoby, prípadne združenia alebo skupiny

takýchto osôb, ktoré získali licenciu na vykonávanie overovania a validácie v súlade s nariadením o EMAS, alebo úradne akreditované orgány, ktoré nemajú žiadne konflikty záujmov a disponujú požadovanými odbornými znalosťami, vybavením a infraštruktúrou. V článku 7 sa uvádzajú ustanovenia pre overovateľov, ktoré musia dodržať, aby ich členské štáty mohli akreditovať. Pri posudzovaní zhody musia overovatelia vykonať kontroly na mieste. Keď overovatelia vydajú certifikát, musia to oznámiť príslušnému orgánu, ktorý je povinný viesť zodpovedajúci register. Na účely transparentnosti musí byť takýto register verejne dostupný na webovom sídle.

Podľa článku 6 sa hospodárske subjekty zaregistrované v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažerstvo a audit (EMAS) budú považovať za subjekty dodržiavajúce predpisy, a preto budú mať výnimku z povinnosti získať certifikát a oznamovať aktualizácie plánu posudzovania rizika a vlastného vyhlásenia o zhode v zmysle tohto nariadenia.

V relevantných prípadoch sa od hospodárskych subjektov vyžaduje, aby príslušný orgán informovali o svojom vlastnom vyhlásení o zhode. Príslušné orgány musia viesť zodpovedajúci register, ktorý musí byť na účely transparentnosti verejne dostupný na webovom sídle.

6.4. Ustanovenia o presadzovaní dodržiavania predpisov

V článku 8 sa stanovuje, že za overenie súladu hospodárskych subjektov, dopravcov a dopravcov mimo EÚ s požiadavkami a pravidlami nariadenia zodpovedajú príslušné vnútroštátne orgány. Očakáva sa, že budú vykonávať environmentálne inšpekcie a ďalšie kontroly, pričom zohľadnia informácie poskytnuté overovateľmi a hospodárskymi subjektmi (vlastné vyhlásenia, plány posudzovania rizika) a že zároveň budú riešiť sťažnosti, ktoré podali fyzické alebo právnické osoby či organizácie podľa článku 14. V článku 8 sa stanovujú aj povinnosti členských štátov podávať správy, konkrétne povinnosť každé tri roky predložiť Komisii správu o vykonávaní tohto nariadenia.

Článkom 4 sa príslušným vnútroštátnym orgánom umožňuje požadovať od hospodárskych subjektov, aby zaviedli ďalšie opatrenia, pokiaľ sa opatrenia stanovené v plánoch a vykonávané v praxi nepovažujú za dostatočné. V článku 9 sa im udeľuje právomoc uložiť hospodárskym subjektom, dopravcom EÚ a dopravcom mimo EÚ akékoľvek primerané nadväzné opatrenia, ak sa vyskytnú závažné mimoriadne udalosti a havárie. V článku 10 sa stanovuje, že v prípade nedodržiavania súladu, ktorého dôsledkom je bezprostredné nebezpečenstvo pre ľudské zdravie alebo významné nepriaznivé účinky na životné prostredie, by príslušné orgány mali byť schopné nariadiť pozastavenie operácií. V článku 11 sa vymedzujú právomoci vyšetrovať a presadzovať dodržiavanie právnych predpisov. Pokiaľ ide o porušenia povinností, v článku 15 sa vymedzuje rad povinností, ktoré musia členské štáty dodržiavať pri vymedzení svojho režimu sankcií.

Cieľom článku 16 týkajúceho sa náhrady škody je zabezpečenie toho, aby v prípadoch, keď v plnej miere alebo čiastočne v dôsledku porušenia tohto nariadenia došlo k poškodeniu zdravia, dotknutá verejnosť mohla uplatniť nárok na náhradu danej škody a získať takúto náhradu od fyzických či právnických osôb zodpovedných za porušenie, prípadne od príslušných orgánov.

V článku 17 sa stanovuje vykonávanie delegovania právomoci. Pravidlá prijímania delegovaných aktov sa uvádzajú v článku 18.

6.5. Podpora pre MSP

Článkom 12 sa zabezpečuje prijatie iniciatív s cieľom pomôcť MSP v dodávateľskom reťazci granulátu s vykonávaním nariadenia. Konkrétne sa od Komisie vyžaduje, aby vytvorila materiály na zvýšenie informovanosti a školenia v oblasti správneho plnenia požiadaviek stanovených v tomto nariadení. Členské štáty by mali zabezpečiť prístup takýchto podnikov k informáciám a podpore v súvislosti s dodržiavaním nariadenia. Bez toho, aby tým boli dotknuté uplatniteľné pravidlá štátnej pomoci, môže mať podpora členských štátov podobu: finančnej podpory; prístupu k financovaniu; špecializovaných školení pre manažment a zamestnancov a organizačnej a technickej pomoci.

6.6. Štandardizovaná metodika

Únik plastového granulátu síce možno pozorovať, no zvyčajne sa nemeria. Požiadavka na každoročné podávanie správ o odhadovanom úniku granulátu stanovená v nariadení REACH prispeje k zvýšeniu informovanosti o úniku granulátu. Nestanovuje sa ňou však žiadna metodika na meranie úniku granulátu. V článku 13 sa vyžaduje, aby Komisia požiadala európske normalizačné organizácie o zavedenie normy na odhad množstva granulátu, ktorý unikol do životného prostredia.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o predchádzaní úniku plastového granulátu s cieľom znížiť znečistenie mikroplastmi**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹⁷,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹⁸,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Mikroplasty sú všadeprítomný, pretrvávajúci a cezhraničný fenomén. Sú škodlivé pre životné prostredie a potenciálne aj pre ľudské zdravie. Mikroplasty sa ľahko prenášajú vzduchom, ako aj povrchovou vodou na pevnine a morskými prúdmi a ich mobilita predstavuje priťažujúci faktor. Nachádzajú sa v pôde (vrátane poľnohospodárskej pôdy), jazerách, riekach, ústiach, na plážach, v lagúnach, moriach, oceánoch a vo vzdialených, kedysi nedotknutých regiónoch a ich prítomnosť v pôde môže ovplyvniť vlastnosti pôdy a spôsobiť zmeny pôdy, ktoré majú negatívny dosah na rast určitých rastlín. Účinky mikroplastov na morské prostredie sú podrobne zdokumentované. Keď sa mikroplasty dostanú do morského prostredia, je takmer nemožné zozbierať ich a je známe, že ich konzumujú rozličné organizmy a zvieratá a že sú škodlivé pre biodiverzitu a ekosystémy. Pretrvávajúca prítomnosť plastového granulátu vo vodnom prostredí je merateľná po celé desaťročia alebo aj dlhšie a konzumácia plastového granulátu voľne žijúcimi morskými živočíchmi, najmä morskými vtákmi a morskými korytnačkami, môže spôsobiť telesnú ujmu alebo úmrtie takýchto živočíchov. Mikroplasty takisto prispievajú k zmene klímy, keďže sú dodatočným zdrojom emisií skleníkových plynov a tlaku na ekosystémy. Neoddeliteľnou súčasťou problému je potenciál mikroplastov pôsobiť ako nosič adsorbovaných toxických látok alebo patogénnych mikroorganizmov. Ľudia sú vystavení mikroplastom v ovzduší a prostredníctvom konzumácie jedla. Stále väčšia informovanosť o prítomnosti mikroplastov v potravinovom reťazci môže viesť k oslabeniu dôvery spotrebiteľov a hospodárskym dôsledkom. Negatívne hospodárske vplyvy sa môžu dotknúť činností, ako je komerčný rybolov a poľnohospodárstvo, ako aj rekreácia a cestovný ruch v oblastiach zasiahnutých uvoľňovaním mikroplastov.

¹⁷ Ú. v. EÚ C , , s. .

¹⁸ Ú. v. EÚ C , , s. .

- (2) Skupina hlavných vedeckých poradcov Komisie sa vo svojom stanovisku s názvom *Environmental and health risks of microplastic pollution* (Environmentálne a zdravotné riziká znečistenia mikroplastmi) domnieva, že „existujú významné dôvody na obavy a prijatie preventívnych opatrení“¹⁹.
- (3) Únik plastového granulátu predstavuje tretí najväčší zdroj mikroplastov, ktoré sa neúmyselne uvoľňujú do životného prostredia v Únii, a dochádza k nemu v dôsledku nesprávnych postupov manipulácie vo všetkých fázach dodávateľského reťazca vrátane výroby, spracúvania, distribúcie, dopravy (a to aj námornej) a ďalších logistických operácií. Prístup na úrovni dodávateľského reťazca je preto nevyhnutný na zabezpečenie odhodlania všetkých hospodárskych subjektov, ktoré sú zapojené do manipulácie s plastovým granulátom, predchádzať úniku. Európsky priemyselný sektor výroby plastov od roku 2015 postupne prijal medzinárodný program Operation Clean Sweep® (OCS) ako dobrovoľný prísľub. V rámci uvedeného programu každá spoločnosť, ktorá vyrába granulát alebo s ním manipuluje, uznáva význam zníženia úniku granulátu na nulu a zaväzuje sa, že prijme najlepšie postupy. Signatári OCS síce takýmto postupom vo všeobecnosti dobre rozumejú, ale zatiaľ ich komplexne nezaviedli. Miera zavedenia programu v priemyselnom sektore plastov je naďalej nízka.
- (4) Vplyvy znečistenia mikroplastmi na životné prostredie a prípadne aj na ľudské zdravie vyvolali obavy vo väčšine sveta. Niektoré členské štáty prijali alebo navrhli osobitné opatrenia. Zmes rôznych vnútroštátnych obmedzení by však mohla predstavovať prekážku pre fungovanie vnútorného trhu.
- (5) V snahe bojovať proti znečisteniu plastmi Komisia v januári 2018 prijala oznámenie s názvom Európska stratégia pre plasty²⁰, v ktorom uznala riziká, ktoré predstavujú mikroplasty, a vyzvala na prijatie inovatívnych riešení zameraných na rôzne zdroje mikroplastov. Toto odhodlanie bolo obnovené prijatím Európskej zelenej dohody v decembri 2019, nového akčného plánu pre obehové hospodárstvo v marci 2020²¹ a akčného plánu nulového znečistenia²² v máji 2021. V poslednom uvedenom dokumente sa medzi cieľmi do roku 2030 uvádza zníženie množstva mikroplastov, ktoré sa uvoľňujú do životného prostredia, o 30 %.
- (6) V nariadení Komisie (EÚ) 2023/2055²³ sa znečistenie mikroplastmi rieši uložením obmedzenia pre prípady, keď sa na trh uvádzajú mikroplasty zámerne pridané do výrobkov (ďalej len „obmedzenie“), pretože dochádza k značnému znečisteniu mikroplastmi v dôsledku používania syntetických polymérnych mikročastíc – či už samostatne, alebo zámerne prítomných vo výrobkoch – a znečistenie predstavuje neprijateľné riziko pre životné prostredie.
- (7) V roku 2021 zmluvné strany Dohovoru o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku (OSPAR) prijali nezáväznú odporúčanie 2021/06²⁴

¹⁹ [Vedecké stanovisko k environmentálnym a zdravotným rizikám znečistenia mikroplastmi](#), apríl 2019.

²⁰ COM(2018) 28 final.

²¹ COM(2020) 98 final.

²² COM(2021) 400 final.

²³ Nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2055 z 25. septembra 2023, ktorým sa mení príloha XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), pokiaľ ide o syntetické polymérne mikročastice (Ú. v. EÚ L 238, 27.9.2023, s. 67).

²⁴ [Odporúčanie OSPAR 2021/06 týkajúce sa obmedzenia úniku plastového granulátu do morského prostredia](#).

s cieľom obmedziť únik plastového granulátu do morského prostredia prostredníctvom podpory včasného vypracovania a zavedenia účinných a konzistentných noriem na predchádzanie úniku granulátu a systémov certifikácie pre celý dodávateľský reťazec plastov. Opatrenia na minimalizáciu rizika spojeného s námornou dopravou plastového granulátu momentálne skúma Medzinárodná námorná organizácia.

- (8) V dokumente, ktorý Únia predložila Programu OSN pre životné prostredie v súvislosti s druhým zasadnutím medzivládneho rokovacieho výboru k medzinárodnému právne záväznému nástroju pre znečistenie plastmi (INC-2)²⁵, Únia a jej členské štáty zdôraznili, že budúci nástroj musí zahŕňať opatrenia na obmedzenie neúmyselného uvoľňovania mikroplastov.
- (9) Napriek tomu, že sú zavedené právne predpisy Únie týkajúce sa predchádzania vzniku odpadu, znečisteniu, morskému odpadu a chemikáliám, neexistujú žiadne osobitné pravidlá Únie na predchádzanie úniku granulátu, ktorý je zdrojom znečistenia mikroplastmi v rámci celého dodávateľského reťazca. Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES²⁶ sa stanovujú základné zásady odpadového hospodárstva a členským štátom sa ukladajú všeobecné povinnosti prijať opatrenia na predchádzanie vzniku odpadu. Tieto všeobecné povinnosti by sa mali doplniť riešením osobitných aspektov a požiadaviek v oblasti opatrnej manipulácie s plastovým granulátom, aby sa predišlo tomu, že sa z granulátu stane odpad.
- (10) Zatiaľ čo výroba polymérnych materiálov v priemyselnom rozsahu patrí do rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ²⁷, uvedená smernica sa nevzťahuje na ostatné činnosti, ako je konverzia, preprava alebo skladovanie granulátu, ktoré zvyčajne vykonávajú malé a stredné podniky. Navyše sa osobitný problém úniku granulátu nerieši ani v referenčnom dokumente o najlepších dostupných technikách vo výrobe polymérov z augusta 2007²⁸, ktorý bol vypracovaný v zmysle smernice Rady 96/61/ES²⁹ o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.
- (11) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES³⁰ sa rieši monitorovanie a posudzovanie vplyvu mikroodpadu vrátane mikroplastov v pobrežnom a morskom prostredí. Vypracúva sa aktualizácia prvého usmernenia k monitorovaniu morského odpadu s ohľadom na harmonizované metodiky vrátane metodík na monitorovanie prítomnosti a distribúcie plastového granulátu pozdĺž celého pobrežia. Smernica 2008/56/ES však neobsahuje osobitné požiadavky týkajúce sa predchádzania alebo obmedzenia úniku granulátu pri zdroji.
- (12) Nariadením Komisie (EÚ) 2023/2055 sa únik syntetických polymérnych mikročastíc určených na používanie v priemyselných prevádzkach, teda plastového granulátu, rieši

²⁵ UNEP, [podanie EÚ pred zasadnutím](#) v súvislosti s druhým zasadnutím medzivládneho rokovacieho výboru na vypracovanie medzinárodného právne záväzného nástroja pre znečistenie plastmi, 2023.

²⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

²⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17).

²⁸ https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf.

²⁹ Smernica Rady 96/61/ES z 24. septembra 1996 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (Ú. v. ES L 257, 10.10.1996, s. 26).

³⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (rámcová smernica o morskej stratégii) (Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19).

ako uvoľňovanie, ktorému možno predísť. V prípade takéhoto uvoľňovania sa zavádza požiadavka na podávanie správ o odhadovanom množstve mikroplastov, ktoré sa každoročne uvoľňujú do životného prostredia. Hoci uvedená požiadavka nezahŕňa metodiku na odhad úniku, zvýši sa ňou informovanosť o úniku granulátu, ako aj kvalita informácií zhromaždených na účel posúdenia rizík, ktoré vyplývajú z takýchto mikroplastov do budúcnosti.

- (13) S cieľom zabezpečiť bezpečnú a zodpovednú manipuláciu s plastovým granulátom vo všetkých fázach dodávateľského reťazca, aby sa predchádzalo úniku do životného prostredia, je potrebné stanoviť požiadavky na manipuláciu s plastovým granulátom v rámci celého dodávateľského reťazca, t. j. pre: výrobu, produkciu predzmesí a kompaundáciu, konverziu, odpadové hospodárstvo vrátane recyklácie, distribúciu, prebalu, prepravu, skladovanie a čistenie cisterien na čistiacich staniciach.
- (14) V takýchto požiadavkách by mali byť zohľadnené medzinárodne odporúčané osvedčené postupy manipulácie, ako aj existujúce požiadavky na manipuláciu s plastovým granulátom, ktoré stanovil priemyselný sektor v Únii.
- (15) Hospodárske subjekty, dopravcovia EÚ aj dopravcovia mimo EÚ by mali požiadavky na manipuláciu s plastovým granulátom zavádzať v súlade s prioritným poradím opatrení, pričom hlavným cieľom je predísť uvoľňovaniu granulátu do životného prostredia, čo je aj najvyššia priorita. Preto by prvým krokom malo byť zníženie rizika uvoľňovania na najnižšiu možnú úroveň predchádzaním uvoľneniu plastového granulátu z pôvodného ochranného obalu počas bežnej manipulácie, a to aj vylúčením akejkoľvek manipulácie, ktorá nie je nevyhnutná (napríklad znížením počtu miest odovzdania na ďalšiu prepravu), a použitím balenia odolného voči prepichnutiu; ďalším krokom je zamedzenie šírenia uvoľneného granulátu, aby sa zabezpečilo, že nedôjde k jeho úniku do životného prostredia, a posledným krokom je čistenie po uvoľnení alebo úniku.
- (16) Hoci je predchádzanie úniku plastového granulátu do životného prostredia cieľom pre všetky hospodárske subjekty, dopravcov EÚ a dopravcov mimo EÚ, povinnosti mikropodnikov, malých a stredných podnikov by sa mali upraviť, aby sa zmiernila ich záťaž.
- (17) Na účely vysledovateľnosti plastového granulátu, s ktorým sa manipuluje a ktorý sa prepravuje v každom členskom štáte, a s cieľom umožniť príslušným orgánom efektívne vykonávať kontroly súladu je nevyhnutná registrácia prevádzok manipulujúcich s plastovým granulátom a dopravcov, ktorí ho prepravujú.
- (18) Aby sa predišlo úniku plastového granulátu, hospodárske subjekty by mali stanoviť, vykonávať a stále aktualizovať plán posudzovania rizika, v ktorom sa určí potenciál uvoľnenia a úniku a zdokumentuje najmä osobitné vybavenie a zavedené postupy na prevenciu úniku granulátu, zamedzenie jeho šírenia a čistenie po úniku granulátu, pričom sa zohľadňuje veľkosť prevádzky a rozsah jej operácií.
- (19) Aby príslušné orgány mohli overiť súlad s požiadavkami plánu posudzovania rizika, hospodárske subjekty by im mali poskytnúť plán posudzovania rizika, ktorý vykonávajú, spolu s vlastným vyhlásením o zhode.
- (20) Hospodárske subjekty by mali mať možnosť zvoliť si osobitné vybavenie, ktoré nainštalujú, alebo postup, ktorý budú vykonávať. Napriek tomu by sa príslušným orgánom pri overovaní súladu malo umožniť, aby od hospodárskych subjektov vyžadovali zmenu plánu posudzovania rizika, okrem iného tým, že v stanovenej lehote

prijmú niektoré z opatrení uvedených v tomto nariadení, aby sa zabezpečilo primerané vykonávanie požiadaviek tohto nariadenia.

- (21) Na vyhodnotenie primeranosti plánu posudzovania rizika vykonávaného v prípade každej prevádzky by hospodárske subjekty mali viesť záznamy o odhadovaných množstvách granulátu, ktoré sa každoročne uvoľňujú do životného prostredia, ako aj o celkovom objeme granulátu, s ktorým sa manipuluje. S cieľom znížiť záťaž pre hospodárske subjekty možno informácie o odhadovaných množstvách uvoľneného granulátu použiť v rámci požiadavky na podávanie správ v zmysle nariadenia Komisie (EÚ) 2023/2055.
- (22) Dopravcovia by vzhľadom na povahu svojej činnosti nemali byť povinní vykonávať plán posudzovania rizika. Namiesto toho by sa od nich malo vyžadovať prijatie konkrétnych opatrení zameraných na prevenciu, zamedzenie šírenia a riešenie prípadov uvoľnenia a úniku. Uvedené opatrenia by mali byť predmetom overovania príslušnými orgánmi, predovšetkým počas procesu prepravy.
- (23) Úspešné vykonávanie opatrení potrebných na predchádzanie úniku plastového granulátu si vyžaduje maximálnu spoluprácu a odhodlanie zamestnancov hospodárskych subjektov, dopravcov EÚ a dopravcov mimo EÚ. Od hospodárskych subjektov a dopravcov EÚ by sa malo požadovať, aby svojich zamestnancov vyškolili v závislosti od ich osobitných úloh a povinností s cieľom zabezpečiť, aby zamestnanci boli informovaní o vybavení a postupoch potrebných na zabezpečenie súladu s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení a aby toto vybavenie a postupy vedeli používať. Od hospodárskych subjektov a dopravcov EÚ by sa navyše malo vyžadovať, aby monitorovali príslušné opatrenia na vykonávanie požiadaviek stanovených v tomto nariadení a viedli o nich záznamy, napríklad pokiaľ ide o umiestnenie nových zachytávacích zariadení. Ak je to vhodné, mali by prijať nápravné opatrenia, v prípade potreby aj vrátane zlepšenia vybavenia a zavedených postupov.
- (24) Stredné a veľké podniky prevádzkujúce prevádzky, v ktorých sa manipuluje s plastovým granulátom v množstvách prekračujúcich 1 000 ton, môžu predstavovať väčšie riziko úniku granulátu do životného prostredia. Z tohto dôvodu by sa od takýchto podnikov malo vyžadovať, aby v každej prevádzke vykonávali opatrenia navyše, ako je vykonávanie každoročného interného posúdenia a prijatie programu školení zameraného na konkrétne potreby a modalitu v oblasti odbornej prípravy. Okrem toho by uvedené podniky mali preukázať dodržanie požiadaviek stanovených v tomto nariadení tým, že získajú certifikát vydaný overovateľmi a budú ho obnovovať. Týmto overovateľmi môžu byť buď akreditovaný orgán posudzovania zhody, alebo environmentálny overovateľ s licenciou na vykonávanie overovania a validácie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009³¹ o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS). Na zabezpečenie homogénnosti informácií by certifikát mal zodpovedať jedinečnému formátu.
- (25) Na mikropodniky a malé podniky, ako aj stredné a veľké podniky prevádzkujúce prevádzky, v ktorých sa manipuluje s plastovým granulátom v množstvách do

³¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES (Ú. v. EÚ L 342, 22.12.2009, s. 1).

1 000 ton, by sa mala vzťahovať povinnosť predkladať vlastné vyhlásenie o zhode. Takisto by sa im mal poskytnúť dostatok času na preukázanie súladu.

- (26) Overovatelia by mali príslušným orgánom oznámiť výsledok svojho posúdenia, aby im umožnili efektívnejšie overiť súlad v zmysle tohto nariadenia. Certifikáty nemajú vplyv na hodnotenie súladu príslušnými orgánmi.
- (27) Aby sa hospodárske subjekty mohli zaregistrovať v EMAS, musia dodržiavať environmentálne právne predpisy vrátane tohto nariadenia. Preto by sa hospodárske subjekty zaregistrované v EMAS mali považovať za subjekty spĺňajúce požiadavky stanovené v tomto nariadení za predpokladu, že environmentálny overovateľ overil zahrnutie požiadaviek stanovených v tomto nariadení do ich systému environmentálneho manažérstva, ako aj ich plnenie. Uvedené hospodárske subjekty by preto mali byť vyňaté z povinností certifikácie a informovania príslušných orgánov pri obnove vlastných vyhlásení a posúdení rizika.
- (28) Príslušné orgány by mali overiť, či si hospodárske subjekty, dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ plnia povinnosti vyplývajúce z tohto nariadenia, v náležitých prípadoch pomocou zistení poskytnutých v rámci certifikácie alebo vlastných vyhlásení, a to podľa prístupu založeného na riziku buď na základe environmentálnych inšpekcií, alebo iných opatrení zameraných na overovanie. Inšpekcie by sa podľa možnosti mali koordinovať s inšpekciami požadovanými v zmysle iných právnych predpisov Únie. Príslušné orgány by mali Komisii poskytovať informácie o vykonávaní tohto nariadenia.
- (29) S cieľom minimalizovať vplyv prípadného úniku by hospodársky subjekt, dopravca EÚ a dopravca mimo EÚ mali prijať potrebné opatrenia na obnovu súladu. Požadované nápravné opatrenie by malo byť primerané zistenému porušeniu a jeho očakávaným škodlivým účinkom na životné prostredie. Ak príslušné orgány zistia porušenie tohto nariadenia, mali by ho oznámiť hospodárskemu subjektu, dopravcovi EÚ alebo dopravcovi mimo EÚ a požiadať ich o prijatie nápravných opatrení na obnovu súladu.
- (30) Príslušné orgány by mali na zabezpečenie súladu s týmto nariadením, rýchlejšiu a efektívnejšiu vzájomnú spoluprácu a odrádzanie hospodárskych subjektov, dopravcov EÚ a dopravcov mimo EÚ od porušovania tohto nariadenia disponovať minimálnym súborom právomocí v oblasti inšpekcie a presadzovania dodržiavania predpisov. Tieto právomoci by mali byť dostatočné na riešenie problémov pri presadzovaní dodržiavania predpisov a na to, aby hospodárskym subjektom, ktoré nedodržiavajú právne predpisy, zabránili využívať medzery v systéme presadzovania práva tým, že sa presídliť do členských štátov, ktorých príslušné orgány nie sú na riešenie nezákonných postupov vybavené.
- (31) Príslušné orgány by mali mať možnosť využívať ako dôkaz na účely svojej inšpekcie všetky skutočnosti a okolnosti daného prípadu.
- (32) Mikropodniky, malé a stredné podniky (MSP) v dodávateľskom reťazci granulátu by mali plniť príslušné povinnosti stanovené v tomto nariadení; pri plnení niektorých z nich by však mohli čeliť pomerne vyšším nákladom a ťažkostiam. Komisia by mala zvýšiť informovanosť hospodárskych subjektov a dopravcov, pokiaľ ide o nevyhnutnosť predchádzania úniku granulátu. Komisia by navyše mala vypracovať školiace materiály, aby im pomohla pri plnení povinností, najmä v súvislosti s požiadavkami na posúdenie rizika. S ohľadom na plnenie povinností a požiadaviek na posúdenie rizika by členské štáty mali poskytnúť prístup k informáciám a podpore.

Pokiaľ ide o podporu, ktorú poskytujú členské štáty, mohla by zahŕňať technickú a finančnú podporu, ako aj špecializované školenia pre MSP. Členské štáty by mali prijať opatrenia v súvislosti s uplatniteľnými pravidlami štátnej pomoci.

- (33) S cieľom vytvoriť spoločný základ na odhad úniku plastového granulátu do životného prostredia je nevyhnutné zaviesť štandardizovanú metodiku stanovenú v harmonizovanej norme prijatej v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012³².
- (34) V nariadení (EÚ) č. 1025/2012 sa stanovuje postup týkajúci sa námietok voči harmonizovaným normám, keď tieto normy v plnej miere nespĺňajú požiadavky uvedené v tomto nariadení.
- (35) Členské štáty by s cieľom zabezpečiť dosiahnutie cieľov tohto nariadenia a účinné presadzovanie požiadaviek mali určiť svoje vlastné príslušné orgány zodpovedné za uplatňovanie a presadzovanie tohto nariadenia. Ak na ich území pôsobí viac ako jeden určený príslušný orgán, mali by členské štáty v záujme zaistenia účinného plnenia povinností príslušných orgánov zabezpečiť úzku spoluprácu medzi všetkými určenými príslušnými orgánmi.
- (36) Aby sa zabezpečilo dodržiavanie predpisov, mali by príslušné orgány, ak majú relevantné informácie, ako sú napríklad opodstatnené sťažnosti, ktoré podali tretie strany, na základe týchto informácií takisto prijať potrebné kroky vrátane inšpekcií a vypočutí. Tretie strany, ktoré podali sťažnosť, by mali vedieť preukázať dostatočný záujem alebo trvať na porušení práva.
- (37) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa na všetky opatrenia, ktoré prijímajú ich príslušné orgány v zmysle tohto nariadenia, vzťahovali účinné súdne prostriedky nápravy v súlade s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie³³. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je na súdoch členských štátov, aby zabezpečili súdnu ochranu práv osôb podľa práva Únie. V článku 19 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii sa navyše členským štátom ukladá povinnosť stanoviť prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej súdnej ochrany v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie. V tejto súvislosti by členské štáty mali zabezpečiť, aby verejnosť vrátane fyzických alebo právnických osôb v súlade s týmto nariadením mala prístup k spravodlivosti v súlade so záväzkami, na ktorých sa členské štáty dohodli ako zmluvné strany Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN (EHK OSN) o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia z 25. júna 1998 (ďalej len „Aarhuský dohovor“)³⁴.
- (38) Aby sa zabezpečilo, že hospodárske subjekty budú účinne odrádzané od nedodržiavania požiadaviek stanovených v tomto nariadení, členské štáty by mali stanoviť pravidlá týkajúce sa sankcií za porušenia tohto nariadenia a zabezpečiť uplatňovanie týchto pravidiel. Stanovené sankcie by mali byť účinné, primerané

³² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 87/95/EHS a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 12 – 33).

³³ Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391 – 407; Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391 – 407.

³⁴ <https://unece.org/environment-policy/public-participation/aarhus-convention/text>.

a odrádzajúce. S cieľom uľahčiť konzistentnejšie uplatňovanie sankcií treba stanoviť spoločné kritériá na určenie druhov a úrovni sankcií, ktoré sa majú uložiť v prípade porušenia. Uvedené kritériá by mali okrem iného zahŕňať povahu a závažnosť porušenia, ako aj hospodárske úžitky plynúce z toho porušenia s cieľom zaistiť, aby zodpovedné subjekty boli zbavené týchto úžitkov.

- (39) Pri stanovovaní sankcií a opatrení za porušenia by členské štáty mali stanoviť také pokuty, ktorých úroveň je v závislosti od závažnosti porušenia dostatočne vysoká na to, aby účinne zbavili hospodárske subjekty, dopravcov EÚ a dopravcov mimo EÚ nedodržiavajúcich pravidlá hospodárskych úžitkov plynúcich z nedodržiavania povinností vychádzajúcich z tohto nariadenia, a to aj v prípadoch opakovaných porušení. Závažnosť porušenia by mala byť hlavným kritériom pre opatrenia prijaté orgánmi presadzovania práva. Maximálna výška pokút by v prípade porušenia, ktorého sa dopustila právnická osoba, mala predstavovať aspoň 4 % ročného hospodárskeho obratu v dotknutom členskom štáte.
- (40) Ak dôjde v dôsledku porušenia tohto nariadenia k poškodeniu ľudského zdravia, členské štáty by mali zabezpečiť, aby si dotknutí jednotlivci mohli uplatniť nárok na náhradu danej škody a aby ju mohli získať od príslušných fyzických alebo právnických osôb, prípadne od príslušných orgánov zodpovedných za predmetné porušenie. Takéto pravidlá týkajúce sa náhrady škody prispievajú k dosahovaniu cieľov v oblasti udržiavania, ochrany a zlepšovania kvality životného prostredia a ochrany ľudského zdravia, ako sa stanovuje v článku 191 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Takisto podporujú právo na život, právo na nedotknuteľnosť osoby a právo na zdravotnú starostlivosť, ako sa stanovuje v článkoch 2, 3 a 35 Charty základných práv Európskej únie, a zároveň právo na účinný prostriedok nápravy, ako sa stanovuje v článku 47 charty. Okrem toho sa smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES³⁵ súkromným osobám neudeluje právo na náhradu škody ako následok environmentálnej škody alebo bezprostrednej hrozby vzniku takejto škody.
- (41) S cieľom zabezpečiť, aby jednotlivci mohli brániť svoje práva v súvislosti s poškodením zdravia, ktoré vzniklo v dôsledku porušenia tohto nariadenia, a zabezpečiť tak jeho efektívnejšie presadzovanie, by mimovládne organizácie podporujúce ochranu ľudského zdravia alebo životného prostredia vrátane tých, ktoré podporujú ochranu spotrebiteľov a spĺňajú všetky požiadavky podľa vnútroštátneho práva, mali byť, ak tak rozhodnú členské štáty, oprávnené zapojiť sa do konania ako členovia dotknutej verejnosti buď v mene, alebo na podporu obetí, a to bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne procesné pravidlá týkajúce sa zastupovania a obhajoby na súdoch. Na zabezpečenie účinných prostriedkov nápravy proti porušovaniu právnych predpisov Únie majú členské štáty pod podmienkou dodržania zásad ekvivalencie a efektivity zvyčajne procesnú autonómiu. Zo skúseností však vyplýva, že hoci existujú presvedčivé epidemiologické dôkazy o negatívnom vplyve znečistenia životného prostredia na zdravie obyvateľstva, najmä v súvislosti s ovzduším, pre obeť je podľa procesných pravidiel týkajúcich sa dôkazného bremena, ktoré sa všeobecne uplatňujú v členských štátoch, náročné preukázať príčinnú súvislosť medzi utrpenou ujmom a porušením. Preto je nevyhnutné upraviť dôkazné bremeno, ktoré je uplatniteľné v takýchto situáciách. Ak jednotlivec dokáže poskytnúť dostatočne presvedčivé dôkazy, na základe ktorých sa možno domnievať, že porušenie tohto

³⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES z 21. apríla 2004 o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 56).

nariadenia spôsobilo poškodenie zdravia jednotlivca alebo k nemu významne prispelo, mal by túto domnienku vyvrátiť žalovaný, aby nebol braný na zodpovednosť.

- (42) S cieľom zohľadniť technický pokrok a vedecký vývoj by sa na Komisiu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o zmenu príloh. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016³⁶. Konkrétne v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (43) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa na Komisiu mali preniesť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o oznamovanie informácií o vykonávaní tohto nariadenia.
- (44) Aby sa hospodárskym subjektom, dopravcom EÚ a dopravcom mimo EÚ poskytol dostatočný čas na to, aby sa prispôbili požiadavkám stanoveným v tomto nariadení, malo by sa uplatňovanie nariadenia odložiť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. V tomto nariadení sa s cieľom predchádzať úniku stanovujú povinnosti týkajúce sa manipulácie s plastovým granulátom vo všetkých fázach dodávateľského reťazca.
2. Toto nariadenie sa uplatňuje na tieto subjekty:
 - a) hospodárske subjekty manipulujúce s plastovým granulátom v Únii v množstvách, ktoré za predchádzajúci kalendárny rok prekračujú päť ton;
 - b) dopravcov EÚ a dopravcov mimo EÚ, ktorí prepravujú plastový granulát v rámci Únie.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

³⁶ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

- a) „plastový granulát“ je malá hmota predlisovaného formovacieho materiálu obsahujúceho polyméry, ktorá má v danej šarži relatívne jednotné rozmery a ktorá sa používa ako východisková surovina v operáciách výroby plastových výrobkov;
- b) „uvoľnenie“ je jednorazové uniknutie plastového granulátu z pôvodného ochranného obalu;
- c) „únik“ je jednorazové alebo pokračujúce unikanie plastového granulátu z hraníc prevádzky do životného prostredia alebo z cestných vozidiel, železničných vagónov alebo plavidiel vnútrozemskej plavby prepravujúcich plastový granulát;
- d) „prevádzka“ je akýkoľvek priestor, štruktúra, prostredie alebo miesto, kde sa vykonáva jedna alebo viacero hospodárskych činností zahŕňajúcich manipuláciu s plastovým granulátom;
- e) „hospodársky subjekt“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá v čiastočnej alebo v plnej miere prevádzkuje alebo riadi prevádzku, alebo ak sa to stanovuje vo vnútroštátnom práve, osoba, ktorej bola zverená rozhodujúca ekonomická moc nad technickým fungovaním prevádzky;
- f) „dopravca EÚ“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba usadená v členskom štáte, ktorá sa v rámci svojej hospodárskej činnosti zaoberá prepravou plastového granulátu s využitím cestných vozidiel, železničných vagónov alebo plavidiel vnútrozemskej plavby;
- g) „dopravca mimo EÚ“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba usadená v tretej krajine, ktorá sa v rámci svojej hospodárskej činnosti v Únii zaoberá prepravou plastového granulátu s využitím cestných vozidiel, železničných vagónov alebo plavidiel vnútrozemskej plavby;
- h) „mikropodnik, malý alebo stredný podnik“ je mikropodnik, malý alebo stredný podnik v zmysle prílohy k odporúčaniu Komisie 2003/361/ES³⁷;
- i) „veľký podnik“ je podnik, ktorý nie je mikropodnikom ani malým alebo stredným podnikom;
- j) „príslušný orgán“ je orgán alebo subjekt poverený členským štátom, aby plnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z tohto nariadenia;
- k) „overovateľ“ je jeden z týchto orgánov:
 - i) orgán posudzovania zhody podľa vymedzenia v článku 2 bode 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008³⁸ alebo akékoľvek iné združenie alebo skupina takýchto orgánov, ktoré získali akreditáciu v súlade s týmto nariadením;
 - ii) environmentálny overovateľ podľa vymedzenia v článku 2 bode 20 písm. b) nariadenia (ES) č. 1221/2009;
- l) „posudzovanie zhody“ je proces, ktorým sa preukazuje, či prevádzka spĺňa uplatniteľné pravidlá uvedené v tomto nariadení alebo v delegovaných aktoch prijatých na základe tohto nariadenia.

³⁷ Odporúčanie Komisie zo 6. mája 2003 o vymedzení mikropodnikov, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

³⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30).

Článok 3

Všeobecné povinnosti

1. Hospodárske subjekty, dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ zabezpečia, aby sa predchádzalo úniku. Ak dôjde k úniku, hospodárske subjekty, dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ okamžite podniknú kroky na vyčistenie tohto úniku.
2. Hospodárske subjekty a dopravcovia EÚ informujú príslušný orgán spôsobom, ktorý orgán určí, o každej prevádzke, ktorú prevádzkujú, a prípadne o svojom zapojení do prepravy plastového granulátu.
3. Hospodárske subjekty a dopravcovia EÚ oznámia príslušným orgánom členského štátu, v ktorom majú sídlo, každú významnú zmenu vo svojich prevádzkach a činnostiach súvisiacich s manipuláciou s plastovým granulátom vrátane akéhokoľvek uzavretia existujúcej prevádzky.
4. Príslušné orgány musia vytvoriť a viesť verejný register informácií, ktoré získali v súlade s odsekmi 3 a 4.

Článok 4

Povinnosti týkajúce sa manipulácie s plastovým granulátom

1. Hospodárske subjekty prijímú tieto opatrenia:
 - a) pre každú prevádzku vypracujú v súlade s prílohou I plán posudzovania rizika, pričom sa zohľadnia vlastnosti a veľkosť prevádzky, ako aj rozsah jej operácií;
 - b) inštalujú vybavenie a vykonávajú postupy, ktoré sa opisujú v pláne posudzovania rizika uvedenom v písmene a);
 - c) oznámia plán posudzovania rizika uvedený v písmene a) príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom sa nachádza prevádzka, spolu s vlastným vyhlásením o zhode vydaným v súlade so vzorovým formulárom uvedeným v prílohe II.

Hospodárske subjekty musia svoj plán posudzovania rizika pravidelne aktualizovať, pričom vezmú do úvahy hlavne slabé stránky, ktoré zistili zo skúseností s manipuláciou s plastovým granulátom, a na požiadanie ho sprístupniť príslušným orgánom.

2. Hospodárske subjekty, ktoré sú strednými a veľkými podnikmi prevádzkujúcimi prevádzky, kde sa za posledný kalendárny rok manipulovalo s plastovým granulátom v množstvách nižších ako 1 000 ton, alebo sú mikropodnikmi alebo malými podnikmi, musia príslušnému orgánu oznámiť aktualizáciu plánu posudzovania rizika pre každú prevádzku, ako aj obnovu vlastného vyhlásenia o zhode, a to každých päť rokov od posledného oznámenia.
3. Príslušné orgány môžu od hospodárskych subjektov požadovať, aby prijali tieto opatrenia:
 - a) zmenili plány posudzovania rizika oznámené v súlade s odsekmi 1 a 2 a zabezpečili tak účinné predchádzanie úniku, prípadne zamedzenie šírenia úniku a čistenie znečisteného prostredia, ako aj súlad s prílohou I;
 - b) včas vykonali ktorékoľvek z opatrení uvedených v prílohe I.

4. Príslušné orgány musia vytvoriť, viesť a aktualizovať register obsahujúci plány posudzovania rizika a vlastné vyhlásenia o zhode, ktoré im boli oznámené v súlade s odsekmi 1 a 2 tohto článku. Register musí byť prístupný verejnosti na webovom sídle.
5. Dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ zabezpečia, aby sa počas nakladacích a vykladacích operácií, v preprave a počas operácií čistenia a údržby vykonávali opatrenia uvedené v prílohe III.
6. Keď hospodárske subjekty vykonávajú opatrenia uvedené v pláne posudzovania rizika, ktorý bol vypracovaný v súlade s prílohou I, a dopravcovia EÚ aj dopravcovia mimo EÚ vykonávajú opatrenia stanovené v prílohe III, musia podniknúť kroky v tomto poradí priorit:
 - a) opatrenia na predchádzanie uvoľneniu;
 - b) opatrenia na zamedzenie šírenia uvoľneného granulátu, aby sa predišlo úniku;
 - c) opatrenia na vyčistenie znečisteného prostredia po uvoľnení alebo úniku.
7. Hospodárske subjekty a dopravcovia EÚ majú tieto povinnosti:
 - a) zabezpečiť, aby ich zamestnanci boli vyškolení v závislosti od svojich osobitných úloh a zodpovedností a informovaní o príslušnom vybavení a postupoch stanovených na zabezpečenie súladu s týmto nariadením, ako aj schopní používať takéto vybavenie a vykonávať tieto postupy;
 - b) viesť záznamy o opatreniach prijatých s cieľom plniť povinnosti stanovené v tomto článku;
 - c) viesť záznamy o odhadovaných ročných množstvách úniku a o celkovom objeme plastového granulátu, s ktorým sa manipuluje za rok.

Po šiestich mesiacoch od uverejnenia príslušnej harmonizovanej normy v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo od dátumu začatia uplatňovania vykonávacieho aktu uvedeného v článku 13 ods. 2 tohto nariadenia musia hospodárske subjekty vykonať podľa štandardizovanej metodiky uvedenej v článku 13 odhad množstva úniku uvedený v prvom pododseku písm. c),.

Hospodárske subjekty a dopravcovia EÚ musia uchovávať záznamy uvedené v písmenách b) a c) tohto odseku počas piatich rokov a na požiadanie ich sprístupniť príslušným orgánom, prípadne overovateľom.

8. Ak opatrenie prijaté na účely prevencie a zamedzenia šírenia uvoľneného či uniknutého granulátu a čistenia znečisteného prostredia v dôsledku uvoľnenia či úniku zlyhá, musia hospodárske subjekty, dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ čo najskôr prijať nápravné opatrenia.
9. Hospodárske subjekty, ktoré nie sú mikropodnikmi ani malými podnikmi a ktoré prevádzkujú prevádzky, kde sa v predchádzajúcom kalendárnom roku manipulovalo s plastovým granulátom v množstvách presahujúcich 1 000 ton, musia pre každú prevádzku každoročne vykonať interné posúdenie stavu súladu prevádzky s požiadavkami uvedenými v pláne posudzovania rizika, ktorý sa stanovuje v prílohe I. Interné posúdenie sa okrem iného môže vzťahovať na tieto aspekty:
 - a) odhadované množstvo úniku a jeho príčiny;
 - b) vybavenie a/alebo postupy na prevenciu, zamedzenie šírenia a čistenie zavedené s cieľom predchádzať úniku v budúcnosti a ich účinnosť;

- c) diskusie so zamestnancami, inšpekcie vybavenia a zavedených postupov a revízia akejkolvek príslušnej dokumentácie.

Článok 5

Certifikácia

1. Do ... [Úrad pre publikácie: vložte dátum = 24 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia] a následne každé tri roky musia hospodárske subjekty, ktoré sú veľkými podnikmi, preukázať, že každá prevádzka, v ktorej sa v predchádzajúcom kalendárnom roku manipulovalo s plastovým granulátom v množstvách presahujúcich 1 000 ton, spĺňa požiadavky stanovené v prílohe I, a to získaním certifikátu, ktorý vydal overovateľ.
2. Do ... [Úrad pre publikácie: vložte dátum = 36 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia] a následne každé štyri roky musia hospodárske subjekty, ktoré sú strednými podnikmi, preukázať, že každá prevádzka, v ktorej sa v predchádzajúcom kalendárnom roku manipulovalo s plastovými granulátom v množstvách presahujúcich 1 000 ton, spĺňa požiadavky stanovené v prílohe I, a to získaním certifikátu, ktorý vydal overovateľ.
3. S cieľom zabezpečiť riadne vykonávanie všetkých opatrení zahrnutých v pláne posudzovania rizika, ktorý sa vykonáva v súlade s prílohou I, musia overovatelia vykonávať kontroly na mieste.
4. Certifikáty musia spĺňať tieto požiadavky:
 - a) musia byť vystavené v súlade so vzorovým formulárom uvedeným v prílohe IV a v elektronickej forme;
 - b) musí sa v nich uvádzať hospodársky subjekt, prevádzka, na ktorú sa certifikát vzťahuje, dátum vykonania kontrol na mieste a obdobie platnosti;
 - c) musia certifikovať zhodu prevádzky, na ktorú sa certifikát vzťahuje, s požiadavkami stanovenými v prílohe I.
5. Overovatelia bez zbytočného odkladu oznámia príslušnému orgánu:
 - a) vydané certifikáty;
 - b) pozastavené alebo zrušené certifikáty;
 - c) zmeny v certifikátoch.

Príslušné orgány musia vytvoriť, viesť a pravidelne aktualizovať register certifikátov. Register musí prístupný verejnosti na webovom sídle.

Článok 6

Systémy environmentálneho manažérstva

Hospodárske subjekty zaregistrované v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit v súlade s nariadením (ES) č. 1221/2009 majú výnimku z oznamovacej povinnosti stanovenej v článku 4 ods. 2 a povinností stanovených v článku 5 ods. 1 a 2 tohto

nariadenia za predpokladu, že environmentálny overovateľ vymedzený v článku 2 bode 20 nariadenia (ES) č. 1221/2009 skontroloval, že požiadavky uvedené v prílohe I sú zahrnuté do systému environmentálneho manažérstva daného hospodárskeho subjektu a že sa vykonávajú.

Článok 7

Akreditácia overovateľov

Akreditácia overovateľov uvedená v článku 3 písm. k) bode i) musí zahŕňať hodnotenie dodržiavania týchto požiadaviek:

- a) overovateľ je nezávislý hospodársky subjekt;
- b) overovateľ, jeho vrcholový manažment a zamestnanci zodpovedajúci za posudzovanie zhody sa nezapájajú do žiadnej činnosti, ktorá by mohla byť v rozpore s nezávislosťou ich úsudku alebo bezúhonnosťou vo vzťahu k činnostiam v oblasti certifikácie;
- c) overovateľ a jeho zamestnanci vykonávajú svoje činnosti s maximálnym stupňom profesionálnej bezúhonnosti a s potrebnými technickými kompetenciami bez akéhokoľvek nátlaku a stimulov vrátane finančných stimulov, ktoré by mohli ovplyvniť ich úsudok alebo výsledky ich činností v oblasti certifikácie;
- d) overovateľ má odborné znalosti, vybavenie a infraštruktúru potrebnú na posudzovanie zhody, v súvislosti s ktorým bol akreditovaný;
- e) overovateľ má dostatočný počet vhodne kvalifikovaných a skúsených zamestnancov zodpovedných za vykonávanie úloh v oblasti posudzovania zhody;
- f) zamestnanci overovateľa dodržiavajú služobné tajomstvo v súvislosti so všetkými informáciami získanými pri vykonávaní úloh v oblasti posudzovania zhody;
- g) ak overovateľ zadáva osobitné úlohy spojené s certifikáciou subdodávateľovi alebo využíva dcérsku spoločnosť, preberá na seba za úlohy vykonávané subdodávateľmi alebo dcérskymi spoločnosťami plnú zodpovednosť, pričom posudzuje a monitoruje kvalifikácie subdodávateľa alebo dcérskej spoločnosti, ako aj prácu, ktorú vykonávajú.

Článok 8

Overovanie súladu a podávanie správ

1. Príslušné orgány overujú, či si hospodárske subjekty, dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ plnia povinnosti stanovené v tomto nariadení, pričom zohľadnia informácie poskytnuté vo vlastných vyhláseniach o zhode uvedených v článku 4 ods. 1 a 2, ako aj informácie, ktoré poskytli overovatelia v súlade s článkom 5 ods. 5. Environmentálne inšpekcie a ďalšie opatrenia zamerané na overovanie vykonávajú príslušné orgány podľa prístupu založeného na riziku.

2. Najneskôr do ... [Úrad pre publikácie, vložte dátum = prvý deň v mesiaci nasledujúcom po štyroch rokoch od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a následne každé tri roky musia členské štáty predložiť Komisii správu obsahujúcu kvalitatívne a kvantitatívne informácie o vykonávaní tohto nariadenia v predchádzajúcom kalendárnom roku. V rámci týchto informácií sa uvedie:
- a) počet hospodárskych subjektov podľa veľkosti podniku v súlade s odporúčaním Komisie 2003/361/ES a podľa ich hospodárskej činnosti, ako aj ich prevádzok a počet dopravcov EÚ a ich dopravných prostriedkov vyčlenených na prepravu plastového granulátu;
 - b) počet plánov posudzovania rizika a vlastných vyhlásení oznámených v zmysle článku 4 ods. 1 a 2 a certifikátov oznámených podľa článku 5 ods. 5;
 - c) počet a výsledky environmentálnych inšpekcií a ďalších opatrení zameraných na overovanie, ktoré sa vykonávajú podľa odseku 1 tohto článku, ako aj počet mimoriadnych udalostí a havárií oznámených v súlade s článkom 9 ods. 1 a opatrenia, ktoré boli prijaté v prípade nedodržania povinností stanovených v tomto nariadení.
3. Formát správ uvedených v odseku 2 určí Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov.

Článok 9

Mimoriadne udalosti a havárie

1. Bez toho, aby bola dotknutá smernica 2004/35/ES, platí, že v prípade mimoriadnej udalosti alebo havárie vedúcej k úniku, ktorý má významný vplyv na ľudské zdravie alebo životné prostredie, musia hospodárske subjekty, dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ okamžite:
- a) informovať príslušný orgán, na území ktorého došlo k mimoriadnej udalosti či havárii, a uviesť odhadované uniknuté množstvo;
 - b) prijať opatrenia s cieľom obmedziť dôsledky pre zdravie či životné prostredie a predísť ďalším mimoriadnym udalostiam alebo haváriám.
2. Príslušný orgán, na území ktorého došlo k mimoriadnej udalosti alebo havárii, v nevyhnutných prípadoch vyžaduje, aby hospodárske subjekty, dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ s cieľom obmedziť dosahy na zdravie a životné prostredie a predísť ďalším mimoriadnym udalostiam alebo haváriám prijali primerané doplnkové opatrenia.
3. V prípade mimoriadnej udalosti alebo havárie s významným vplyvom na ľudské zdravie alebo životné prostredie v inom členskom štáte musí príslušný orgán, na území ktorého k mimoriadnej udalosti alebo havárii došlo, okamžite informovať príslušný orgán druhého členského štátu.

Článok 10

Nedodržiavanie pravidiel

1. V prípade porušenia pravidiel stanovených v tomto nariadení hospodárske subjekty, dopravcovia EÚ a dopravcovia mimo EÚ okamžite:
 - a) informujú príslušný orgán;
 - b) prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie obnovy súladu v čo najkratšom možnom čase;
 - c) vykonávajú akékoľvek doplnkové opatrenia, ktoré príslušný orgán považuje za nevyhnutné na obnovu súladu.
2. Keď porušenie pravidiel stanovených v tomto nariadení predstavuje bezprostredné nebezpečenstvo pre ľudské zdravie alebo ak hrozí, že bude mať bezprostredný významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, príslušný orgán môže pozastaviť prevádzku prevádzky, kým sa v súlade s odsekom 1 písm. b) a c) súlad neobnoví.

Článok 11

Určenie a právomoci príslušných orgánov

1. Na účely uplatňovania a presadzovania dodržiavania tohto nariadenia určia členské štáty jeden alebo viacero príslušných orgánov.
2. Svojim príslušným orgánom členské štáty udedia právomoci v oblasti inšpekcie a presadzovania dodržiavania predpisov potrebné na zabezpečenie súladu s týmto nariadením.
3. Právomoci uvedené v odseku 2 zahŕňajú aspoň:
 - a) právomoc získať prístup k všetkým relevantným dokumentom, údajom alebo informáciám týkajúcim sa porušenia tohto nariadenia, a to v akejkoľvek forme alebo v akomkoľvek formáte a bez ohľadu na nosič, na ktorom sú uložené, alebo miesto, kde sú uchovávané, a právomoc vyhotoviť alebo získať ich kópie;
 - b) právomoc požadovať od akejkoľvek fyzickej alebo právnickej osoby, aby poskytla akékoľvek relevantné informácie, údaje alebo dokumenty, a to v akejkoľvek forme alebo v akomkoľvek formáte a bez ohľadu na nosič, na ktorom sú uložené, alebo miesto, kde sú uchovávané, s cieľom stanoviť, či došlo alebo dochádza k porušeniu tohto nariadenia, a na účely zistenia podrobností takéhoto porušenia;
 - c) právomoc začať z vlastného podnetu inšpekciu na dosiahnutie ukončenia porušovania alebo zákazu porušovania tohto nariadenia;
 - d) právomoc získať prístup do prevádzok.
4. Ako dôkazy na účely svojich environmentálnych inšpekcií a ďalších opatrení zameraných na overovanie môžu príslušné orgány používať všetky informácie, dokumenty, zistenia, vyjadrenia alebo spravodajské informácie, a to bez ohľadu na to, v akom formáte alebo na akom nosiči sú uložené.
5. Ak na ich území pôsobí viac ako jeden príslušný orgán, členské štáty zabezpečia, aby sa zaviedli vhodné komunikačné a koordinačné mechanizmy.

Článok 12

Podpora týkajúca sa súladu

1. Komisia vypracuje informačné a školiace materiály týkajúce sa správneho plnenia povinností stanovených v tomto nariadení, pričom bude konzultovať so zástupcami hospodárskych subjektov, dopravcov a overovateľov vrátane mikropodnikov, malých a stredných podnikov a zároveň bude spolupracovať s príslušnými orgánmi.
2. Členské štáty zabezpečia, aby hospodárske subjekty a dopravcovia, najmä mikropodniky, malé a stredné podniky získali prístup k informáciám a podpore v súvislosti so súladom s týmto nariadením.

Bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné pravidlá štátnej pomoci, môže mať podpora uvedená v prvom pododseku podobu:

- a) finančnej podpory;
 - b) prístupu k financovaniu;
 - c) špecializovaných školení pre manažment a zamestnancov;
 - d) organizačnej a technickej pomoci.
3. Členské štáty podporia programy školení na kvalifikáciu zamestnancov overovateľov.

Článok 13

Štandardizovaná metodika

1. Na účely dodržiavania povinnosti uvedenej v článku 4 ods. 7 prvom pododseku písm. c) sa vypracuje metodika na odhad množstiev úniku, a to v rámci harmonizovaných noriem v súlade s postupmi stanovenými v nariadení (EÚ) č. 1025/2012.
2. Pokiaľ žiadna európska normalizačná organizácia neprijme žiadosť o vypracovanie návrhu harmonizovanej normy alebo ak sa Komisia domnieva, že navrhnutá norma nespĺňa požiadavky, ktoré sa ňou majú pokryť, Komisia stanoví metodiku uvedenú v odseku 1 prostredníctvom vykonávacieho aktu.

Článok 14

Riešenie sťažností a prístup k spravodlivosti

1. Fyzické alebo právnické osoby alebo organizácie, ktoré podľa vnútroštátneho práva majú dostatočný záujem alebo ktoré sa domnievajú, že došlo k porušeniu ich práv, sú oprávnené predkladať príslušným orgánom opodstatnené sťažnosti, ak sa na základe objektívnych okolností domnievajú, že hospodársky subjekt, dopravca EÚ alebo dopravca mimo EÚ nedodržiava ustanovenia tohto nariadenia.

Na účely prvého pododseku sa mimovládne subjekty alebo organizácie, ktoré sa zameriavajú na podporu ľudského zdravia, ochranu životného prostredia alebo spotrebiteľov a spĺňajú všetky požiadavky vnútroštátneho práva, považujú za organizácie a subjekty, ktoré majú dostatočný záujem.

2. Príslušné orgány posúdia opodstatnenú sťažnosť uvedenú v odseku 1 a v prípade potreby prijímú potrebné opatrenia vrátane inšpekcií a vypočutí danej osoby alebo organizácie s cieľom overiť tieto sťažnosti. Ak sa zistí, že sťažnosť je odôvodnená, príslušné orgány prijímú potrebné opatrenia v súlade s článkom 4 ods. 3.
3. Príslušné orgány čo najskôr informujú osobu alebo organizáciu uvedenú v odseku 1, ktorá predložila sťažnosť, o svojom rozhodnutí súhlasiť so žiadosťou o konanie uvedenou v sťažnosti alebo ju zamietnuť a uvedú dôvody takéhoto rozhodnutia.
4. Členské štáty zabezpečia, aby osoba alebo organizácia uvedená v odseku 1, ktorá predkladá opodstatnenú sťažnosť, mala prístup k súdu alebo inému nezávislému a nestrannému verejnému subjektu, ktorý má právomoc preskúmať procesnú a vecnú zákonnosť každého rozhodnutia o danej sťažnosti, ako aj každého rozhodnutia, konania alebo nekonania príslušného orgánu na základe tohto nariadenia, čím nie sú dotknuté žiadne ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorými sa vyžaduje, aby sa pred začatím súdneho konania vyčerpali postupy administratívneho preskúmania. Uvedené postupy preskúmania musia byť spravodlivé, nestranné, včasné a bezplatné alebo nesmú byť neprimerane nákladné a musia sa nimi poskytovať primerané a účinné prostriedky nápravy, v prípade potreby vrátane súdnych príkazov ukladajúcich povinnosť zdržať sa určitého konania.
5. Členské štáty zabezpečia, aby sa verejnosti sprístupnili praktické informácie o prístupe k prostriedkom administratívneho a súdneho preskúmania uvedeným v tomto článku.

Článok 15

Sankcie

1. Bez toho, aby tým boli dotknuté ich povinnosti podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/99/ES³⁹, členské štáty stanovujú pravidlá, pokiaľ ide o sankcie uplatniteľné pri porušení tohto nariadenia, a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich uplatňovania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.
2. Sankcie uvedené v odseku 1 zahŕňajú pokuty primerané obratu právnickej osoby alebo príjmu fyzickej osoby, ktorá sa dopustila porušenia. Výška pokút sa vypočíta tak, aby sa zabezpečilo, že osoba zodpovedná za porušenia bude účinne zbavená hospodárskych výhod plynúcich z uvedených porušení. Výška pokút za opakované porušenia sa postupne zvyšuje. V prípade, že sa porušenia dopustí právnická osoba, predstavuje maximálna výška takejto pokuty aspoň 4 % ročného obratu daného hospodárskeho subjektu v dotknutom členskom štáte za účtovný rok predchádzajúci prijatiu rozhodnutia o uložení pokuty.
3. Členské štáty zabezpečia, aby sa v sankciách zavedených v súlade s týmto článkom v uplatniteľných prípadoch riadne zohľadnili tieto prvky:
 - a) povaha, závažnosť a rozsah porušenia;
 - b) úmyselný alebo nedbanlivostný charakter porušenia;

³⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/99/ES z 19. novembra 2008 o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 328, 6.12.2008, s. 28).

- c) obyvateľstvo alebo životné prostredie, ktoré bolo porušením zasiahnuté, so zohľadnením vplyvu daného porušenia na cieľ spočívajúci v dosiahnutí vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia a životného prostredia;
- d) finančná situácia zodpovedného hospodárskeho subjektu, dopravcu EÚ a dopravcu mimo EÚ.

Článok 16

Náhrada škody

1. Členské štáty zabezpečia, že ak v dôsledku porušenia tohto nariadenia dôjde k poškodeniu ľudského zdravia, dotknutí jednotlivci sú oprávnení uplatniť si nárok na náhradu danej škody a získať takúto náhradu od príslušných fyzických alebo právnických osôb, prípadne od príslušných orgánov zodpovedných za predmetné porušenie.
2. Členské štáty zabezpečia, aby mimovládne organizácie, ktoré podporujú ochranu ľudského zdravia alebo životného prostredia a splňajú všetky požiadavky vnútroštátneho práva, mohli ako súčasť dotknutej verejnosti zastupovať dotknutých jednotlivcov a vznášať kolektívne nároky na náhradu škody. Členské štáty zabezpečia, aby dotknuté osoby a mimovládne organizácie uvedené v tomto odseku nemohli nárok za porušenie, v dôsledku ktorého vznikla škoda, uplatňovať dvakrát.
3. Členské štáty zabezpečia, aby sa vnútroštátne pravidlá a postupy týkajúce sa nárokov na náhradu škody navrhovali a uplatňovali tak, aby neznemožňovali ani nadmerne nesť ažovali výkon práva na náhradu škody spôsobenej porušením podľa odseku 1.
4. Ak je nárok na náhradu škody uvedený v odseku 1 podložený dôkazmi, z ktorých možno predpokladať príčinnú súvislosť medzi škodou a porušením, členské štáty zabezpečia, aby dôkaz o tom, že dané porušenie nespôsobilo škodu ani k nej neprispelo, musela poskytnúť osoba zodpovedná za porušenie.
5. Členské štáty zabezpečia, aby premlčacie lehoty na vznášanie nárokov na náhradu škody podľa odseku 1 neboli kratšie ako päť rokov. Takéto lehoty nesmú začať plynúť skôr, než sa skončí porušovanie a než si osoba, ktorá žiada o náhradu škody, uvedomí alebo od nej možno odôvodnene očakávať, že si uvedomuje, že utrpela škodu v dôsledku porušenia podľa odseku 1.

Článok 17

Zmeny príloh

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 19 na zmenu príloh I až IV s cieľom zohľadniť technický pokrok a vedecký vývoj.

Komisia pri prijímaní delegovaných aktov uvedených v prvom odseku berie do úvahy:

- a) skúsenosti získané pri plnení povinností stanovených v článkoch 4 a 5;
- b) príslušné medzinárodné normy;
- c) špecifickosť sektorov činnosti;
- d) osobitné potreby mikropodnikov, malých a stredných podnikov.

Článok 18

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 17 sa Komisii udeľuje na päť rokov od ... [Úrad pre publikácie, vložte dátum = prvý deň v mesiaci nasledujúcim po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím daného päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 17 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 17 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 19

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie sa uplatňuje od [Úrad pre publikácie: vložte dátum = 18 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia]. Článok 3 ods. 1 sa však uplatňuje od [Úrad pre publikácie: vložte dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedička*

*Za Radu
predseda/predsedička*